

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ จากการใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูประจำชั้น ผู้ปกครองและเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ จากการสอบถามผู้ปกครอง ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสังเกตลักษณะการจัด กิจกรรมของครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสังเกตพฤติกรรมของ เด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม จากการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด
7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 คละอายุ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง

1.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง

โรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง อยู่ในต่างจังหวัด 3 แห่ง และกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง มี
 โรงเรียน 2 แห่ง เปิดสอนสูงกว่าระดับอนุบาล และศูนย์ 2 แห่ง เปิดสอนระดับอนุบาลระดับเดียว
 โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่ง มีห้องเรียนอนุบาลคละอายุ 1 ห้อง และโรงเรียน 1 แห่ง มีห้องเรียน
 อนุบาลคละอายุ 9 ห้อง โรงเรียน 1 แห่ง มีครูประจำชั้น 1 คน อีก 1 แห่ง มีครูประจำชั้น 1 คน และ
 มีพี่เลี้ยง 1 คน ส่วนศูนย์ 2 แห่ง มีครูประจำชั้น 2 คน ในแต่ละห้องเรียนมีเด็กวัยอนุบาลแต่ละระดับ
 อายุจำนวนไม่เท่ากัน นอกจากนี้โรงเรียนและศูนย์ 2 แห่ง มีโรงเรียนและศูนย์ที่อยู่ใกล้เคียงได้
 จัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ส่วนอีก 2 แห่ง มีโรงเรียนใกล้เคียงจัดการเรียนการสอนแบบ
 แบ่งตามชั้น สถานที่ตั้งของโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่งนี้ ตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีบริเวณพื้นที่ติดกับ
 สถานที่สำคัญของชุมชน เช่น สถานีอนามัย วัด ตลาด การคมนาคมสะดวกคือมีรถประจำทางผ่าน
 ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลส่วนใหญ่มีฐานะยากจน เหตุผลที่ส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียนและ
 ศูนย์ทั้ง 4 แห่งนี้ เพราะใกล้บ้าน และศูนย์ 2 แห่ง ไม่มีการปิดภาคเรียน จึงเป็นการแบ่งเบาภาระ
 ผู้ปกครองที่ต้องทำงานนอกบ้านและไม่สามารถดูแลเด็กได้

1.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง

ผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 คน มีตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีตำแหน่งเป็นครูใหญ่ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มีตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็ก และผู้บริหารศูนย์อบรม
 เด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา เป็นพระภิกษุ มีตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาส

ผู้บริหารทั้ง 4 คน เป็นชาย 3 คน และเป็นหญิง 1 คน มีอายุมากที่สุด 56 ปี และอายุน้อย
 ที่สุด 46 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน ปริญญาตรี 1 คน ประถมศึกษา 2 คน ผู้บริหารมี
 ประสบการณ์ในการบริหารงานมากที่สุด 25 ปี และน้อยที่สุด 5 ปี

1.3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ทั้ง 4 สังกัด แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1.3.1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนและศูนย์ 3 คน มีเหตุผลที่ต้องจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุว่า เพราะขาดบุคลากร อาคารสถานที่ และจำนวนเด็กวัยอนุบาลในแต่ละระดับชั้น มีจำนวนน้อย ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน มีเหตุผลที่ต้องจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุว่า เพราะมีจุดมุ่งหมายในการจัด ผู้บริหาร 3 คน มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ แต่มิได้กล่าวถึงการจัดให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ส่วนผู้บริหาร 1 คน มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ คือเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตในการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กจะต้องอยู่กับบุคคลหลากหลายอายุ หน่วยงานต้นสังกัดทุกหน่วยงาน เปิดโอกาสให้โรงเรียนและศูนย์สามารถจัดการเรียนการสอนแบบแบ่งตามชั้นหรือคละอายุได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียนและศูนย์ การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนมีผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ที่ปรึกษาของโรงเรียน คณะกรรมการพัฒนาเด็ก คณะครู คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน และผู้ปกครอง โดยทำความเข้าใจกับผู้ปกครองด้วยการจัดประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองในโรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ส่วนอีก 1 แห่ง ไม่เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทางผู้บริหารได้ใช้เวลาเป็นการพิสูจน์ถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ และเมื่อเวลาผ่านไปทำให้ผู้ปกครองเห็นถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ เพราะเห็นถึงพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของบุตรหลาน

ผู้บริหารทุกคนพบปัญหา ได้แก่ 1) ปัญหาที่ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถมาร่วมประชุมและกำหนดนโยบายได้ ซึ่งแก้ไขโดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ 2) ปัญหาผู้ปกครองไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยใช้เวลาที่ผ่านมาเป็น การพิสูจน์ถึงประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุทำให้ผู้ปกครองยอมรับถึงนโยบายนี้เพราะพบว่าเด็กมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาสังเกต ช่วยดูแลเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ถึงนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาล และ 3) ปัญหาในด้านการดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เพราะศูนย์มีเด็กจำนวนมากครูไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็ก และช่วยครูสอนในบางกิจกรรม

1.3.2) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ผู้บริหารในโรงเรียนและศูนย์ทุกคน ได้จัดอาคารสถานที่ให้กับเด็กวัยอนุบาล คละอายุ ได้แก่ จัดให้มีพื้นที่ในห้องกว้างขวางเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้อย่างสะดวก และเอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านครุภัณฑ์ผู้บริหาร 2 คน จัดครุภัณฑ์ให้มีเพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็ก ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน มีครุภัณฑ์ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน โดยเฉพาะชั้นวางของ ผู้บริหาร 3 คน จัดให้มีเครื่องเล่นสนามหลายชนิดให้เด็กเลือกเล่น ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน กำลังจัดหาเครื่องเล่นสนามให้กับเด็ก นอกจากอาคารสถานที่ของโรงเรียนและศูนย์แล้ว ผู้บริหาร 2 คน ได้ใช้สถานที่ใกล้เคียงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ บริเวณวัดและสถานีอนามัย ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ไม่ได้ใช้สถานที่ใกล้เคียงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้บริหารทุกคนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาสนามเด็กเล่นขาดการบำรุงรักษา เช่น การซ่อมแซมเครื่องเล่นที่ชำรุด การตากดวงหญ้าที่ขึ้นรก ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองที่มีความสามารถในการซ่อมแซมเครื่องเล่นสนาม และให้นักการภารโรงตัดหญ้าที่บริเวณสนามเด็กเล่น 2) ปัญหาอาคารสถานที่ความคับแคบและครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการขยายอาคารสถานที่และการจัดหาครุภัณฑ์ และ 3) ปัญหาบริเวณรอบ ๆ อาคารสถานที่รกรุงรังเป็นที่อาศัยของสัตว์มีพิษ เมื่อเด็กจะเข้าไปเล่นและเกิดอันตราย ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองให้ช่วยกันตากดวงบริเวณอาคารสถานที่ให้โล่งเตียน

ข. สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์ทุกคน ได้ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือเป็นงบประมาณของทางโรงเรียนและศูนย์ ผู้บริหาร 3 คน มีสื่อไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน มีสื่อเพียงพอกับจำนวนเด็กและมีหลากหลายให้เด็กได้เลือกเล่น

ผู้บริหาร 3 คนพบปัญหานี้ คือปัญหางบประมาณในการจัดซื้อสื่อที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูประจำชั้นผลิตสื่อใช้เอง ใช้เงินส่วนตัวของผู้บริหารในการจัดซื้อ และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงิน เพื่อนำเงินไปจัดซื้อสื่อ

1.3.3) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์ 2 คน ได้คัดเลือกครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับเด็กวัยอนุบาล ผู้บริหาร 1 คน ได้คัดเลือกจากวุฒิทางการศึกษา คือจบสาขาการศึกษาปฐมวัย ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน ได้คัดเลือกครูประจำชั้นจากคนในหมู่บ้านที่มีความสนใจที่จะดูแลและรักเด็ก ผู้บริหาร 3 คน ไม่ได้ส่งครูประจำชั้นเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน ได้ส่งครูเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามแนวคิดที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ และการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นต้น ผู้บริหาร 2 คน ส่งเสริมการสอนให้กับครูประจำชั้น ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ไม่ได้ส่งเสริมการสอนให้กับครูประจำชั้น

ผู้บริหาร 3 คนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารนำเอกสาร หนังสือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้ครูได้ศึกษาและให้ครูนำไปประยุกต์ใช้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และ 2) ปัญหาผู้บริหารขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล จึงไม่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้ครูได้ และไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนของครูเพราะมีภาระกิจมาก ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารเข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัด และขอคำปรึกษาจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำความรู้ที่ได้มาแนะนำให้กับครูและให้ครูศึกษาค้นคว้าความรู้ในการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง

1.3.4) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์ 3 คน ได้ใช้หลักสูตรหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน ได้ใช้แนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และการสอนแบบแนวพุทธธรรม ผู้บริหารทุกคนเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นเลือกหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์มาใช้ได้ตามความเหมาะสม ผู้บริหาร 3 คน ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ส่วนผู้บริหารอีก 1 คน มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ที่นำมาใช้ ผู้บริหาร 2 คน ได้พัฒนาหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่นของตนเอง ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ยังไม่ได้พัฒนาหลักสูตร เพราะเพิ่งเริ่มใช้หลักสูตรนี้

ผู้บริหาร 3 คนพบปัญหานี้ คือ ปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรหรือ
แนวการจัดประสบการณ์และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดยเข้ารับการอบรม ศึกษาเอกสาร คู่มือ
และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ และการพัฒนา
หลักสูตร

1.3.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ผู้บริหาร โรงเรียนและศูนย์ 2 คน ได้ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการ
วัดและประเมินพัฒนาการ ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ไม่ได้ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับ
การวัดและประเมินพัฒนาการ ผู้บริหารทุกคนเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นกำหนดช่วงเวลา วิธีการ
และรายงานการวัดและประเมินพัฒนาการได้เอง ผู้บริหาร 2 คน ใช้แบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุด
ประจำตัวเด็กตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการ
หรือสมุดประจำตัวเด็ก

ผู้บริหารทุกคนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาผู้ปกครองยังไม่เข้าใจเรื่องการวัดและ
ประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กวัยอนุบาล ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
การวัดและประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กวัยอนุบาล 2) ปัญหาผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้า
ร่วมประชุมเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยประชาสัมพันธ์ด้วยการจัด
พิมพ์วารสารให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ และ
3) ปัญหาไม่ได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก และไม่มีแบบบันทึก
พัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ทำให้ผู้ปกครองไม่ทราบถึงพัฒนาการของเด็ก แก้ไขโดยให้
ครูประจำชั้นพูดคุยเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ รวมทั้งรายงานการประเมินพัฒนาการของ
เด็กให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่ผู้ปกครองมารับส่งเด็ก

1.3.6) การนิเทศการสอน

ผู้นิเทศก์การสอนครูประจำชั้น ได้แก่ ผู้ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมา และ
บุคคลที่ผู้บริหารแต่งตั้ง ซึ่งใช้วิธีการนิเทศด้วยการสังเกต การพูดคุยกับครูประจำชั้น และการตรวจดู
ผลงานของครูและเด็ก

ผู้บริหาร 3 คนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาไม่มีแบบนิเทศสำหรับชั้นอนุบาล
ซึ่งแก้ไขโดยมอบหมายให้ครูประจำชั้น จัดทำแบบนิเทศสำหรับชั้นอนุบาล โดยให้ศึกษาจากหนังสือ
และเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศ ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้ และ 2) ปัญหาที่ผู้นิเทศก์มาทำการ
นิเทศไม่สม่ำเสมอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความร่วมมือจากผู้นิเทศก์ให้มาทำการนิเทศครูอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี จัดเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีห้องเรียนอนุบาลคละอายุ 1 ห้อง มีครูประจำชั้น 1 คน มีเด็กทั้งหมด 29 คน อายุระหว่าง 3-4 ปี 11 คน อายุ 4-5 ปี 10 คน และอายุ 5-6 ปี 8 คน เริ่มจัดห้องเรียนแบบคละอายุประมาณ 3 ปี พื้นที่ของโรงเรียนติดกับบริเวณวัด โรงเรียนมีอาคารไม้ 3 หลัง ห้องเรียนของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ อยู่ชั้นล่างของอาคาร 2 ชั้น เด็กวัยอนุบาลในหมู่บ้านที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียนส่วนใหญ่เรียนในโรงเรียนนี้ ส่วนเด็กวัยอนุบาลที่ผู้ปกครองมีฐานะดีจะเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบแบ่งตามชั้น ห่างจากหมู่บ้าน 17 กิโลเมตร และมีรถรับส่ง โรงเรียนใกล้เคียงที่เปิดสอนระดับอนุบาลส่วนใหญ่ก็จัดห้องเรียนแบบคละอายุ เช่นเดียวกัน

2.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นชาย อายุ 51 ปี มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ใหญ่ วุฒิทางการศึกษาจบระดับปริญญาตรี สาขาประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 11 ปี

2.3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.3.1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุเพราะขาดบุคลากร และเด็กวัยอนุบาลในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย นโยบายการจัดการเรียนการสอน คือมุ่งเตรียมความพร้อมให้กับเด็กเพื่อที่จะเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดให้ทางโรงเรียนจัดแบ่งเด็กตามชั้นหรือคละอายุก็ได้ แต่เนื่องด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทางโรงเรียนจึงต้องจัดเด็กชั้นอนุบาล 1-3 รวมเป็นห้องเรียนเดียวกัน ผู้ที่ร่วมกันกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู กรรมการศึกษาของโรงเรียนและผู้ปกครอง ได้มีการทำความเข้าใจด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้ปกครองทราบด้วยการจัดประชุมผู้ปกครองในช่วงเปิดภาคเรียน และจัดประชาสัมพันธุ์ การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา สามารถบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถมาร่วมประชุมและกำหนดนโยบายได้ เพราะต้องประกอบอาชีพซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรกรรม นอกจากนี้บิดามารดาของเด็กส่วนหนึ่งต้องไปทำงานในเมือง จึงให้เด็กอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งมีอายุมาก และไม่เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แจงให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มาทำบุญที่วัด ที่อยู่ติดกับโรงเรียน

2.3.2) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ผู้บริหารได้จัดอาคารสถานที่ให้กับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ โดยจัดให้มีพื้นที่สนามของเด็กอนุบาลแยกออกจากสนามของเด็กชั้นประถมศึกษา มีเครื่องเล่นสนามหลายชนิดให้เด็กเลือกเล่น ด้านครุภัณฑ์จัดให้มีโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล ครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น ชั้นวางของ โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอ เพราะได้นำครุภัณฑ์ที่ทางหน่วยงานจัดให้ 3 ห้องเรียน มารวมเป็นห้องเรียนเดียว นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของทางโรงเรียนแล้ว ยังใช้อาคารสถานที่ของวัดในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ เช่น ศาลาพื้นที่สนามของวัด เป็นต้น

ปัญหาที่พบคือ สนามเด็กเล่นขาดการบำรุงรักษา เช่น การซ่อมแซมเครื่องเล่นที่ชำรุด การตากกางหญ้าที่ขึ้นรก ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองที่มีความสามารถในการซ่อมแซมเครื่องเล่นสนาม และให้นักการภารโรงตัดหญ้าที่บริเวณสนามเด็กเล่น

ข. สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารได้ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุจากงบประมาณที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ จากการผลิตสื่อของครูประจำชั้น และใช้เงินส่วนตัวของผู้บริหารในการจัดซื้อ ซึ่งงบประมาณในการจัดซื้อมีไม่เพียงพอ และสื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก

ปัญหาที่พบคือ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารให้ครูประจำชั้นผลิตสื่อใช้เอง และใช้เงินส่วนตัวของผู้บริหารในการจัดซื้อ

2.3.3) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหาร ได้คัดเลือกครูที่มาสอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย มีการเตรียมบุคลากรด้วยการปรึกษาพูดคุยกับคณะครูและ

กรรมการศึกษาของโรงเรียน แต่ไม่ได้ส่งครูไปอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุเพราะหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัด ผู้บริหารต้องการให้ หน่วยงานต้นสังกัด จัดการอบรมและการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ ผู้บริหารมีส่วนช่วยส่งเสริมการสอนของครูด้วยการนำเอกสาร หนังสือ เกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนจากหน่วยงานต้นสังกัดมาให้ครูได้ศึกษา

ปัญหาที่พบคือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยนำเอกสาร หนังสือ เกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาลที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้ครูได้ศึกษา และให้ครูนำไป ประยุกต์ใช้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

2.3.4) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

โรงเรียนได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ เพราะหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นเลือกใช้หลักสูตรหรือ แนวการจัดประสบการณ์ใดก็ได้ตามความเหมาะสม โดยทางโรงเรียนให้ครูประจำชั้นพัฒนาหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารขาดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดย เข้ารับการอบรมและศึกษาเอกสาร หนังสือ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

2.3.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ผู้บริหาร ได้ประจักษ์แจ้งให้กับผู้ปกครองทราบ เกี่ยวกับการวัดและประเมิน พัฒนาการ โดยเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการ และกำหนดวิธีการประเมินพัฒนาการ ได้ตามความเหมาะสม แล้วให้ครูประจำชั้นรายงานผลการประเมินพัฒนาการ ในช่วงก่อนปิดภาค เรียนของทุกภาคเรียน โดยเปิดโอกาสให้ครูเลือกใช้แบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กที่ ทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก อนุบาล ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ของเด็กอนุบาล

2.3.6) การนิเทศการสอน

ผู้บริหารและคณะครูเป็นผู้นิเทศก์การสอนของครูประจำชั้น ซึ่งเป็นการนิเทศ ภายใน ผู้บริหาร ได้คัดเลือกครูที่ทำหน้าที่นิเทศครูประจำชั้นจากครูที่เคยมีประสบการณ์ในการสอน

ชั้นอนุบาลมาก่อน วิธีที่ใช้ในการนิเทศได้แก่ การสังเกตและการพูดคุยกับครูประจำชั้น

ปัญหาที่พบคือ ไม่มีแบบนิเทศสำหรับชั้นอนุบาลเพราะหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดส่งมาให้ โดยให้ใช้ร่วมกับแบบนิเทศของชั้นประถมศึกษา ซึ่งรายการนิเทศบางข้อใช้ร่วมกันไม่ได้ ซึ่งแก้ไขโดยมอบหมายให้ครูประจำชั้น ที่จบสาขาการศึกษาปฐมวัย จัดทำแบบนิเทศสำหรับชั้นอนุบาล โดยให้ศึกษาจากหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศ ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน

3.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา มีห้องเรียนอนุบาลคละอายุจำนวน 9 ห้อง โดยตั้งชื่อห้องเป็นชื่อดอกไม้ เช่น ห้องกระดังงา ห้องเฟื่องฟ้า เป็นต้น มีครูประจำชั้น 1 คน และพี่เลี้ยง 1 คน มีเด็กอายุระหว่าง 3-4 ปี อายุ 4-5 ปี และอายุ 5-6 ปี เท่า ๆ กัน ประมาณ 35 คน ต่อ 1 ห้องเรียน รวมเด็กทั้งหมด 310 คน ทางโรงเรียนรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมในห้องเรียนปกติด้วย เริ่มจัดห้องเรียนแบบคละอายุ 2 ปี เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน และมีหน่วยงานต่าง ๆ มาศึกษาดูงานเกือบทุกวัน อาคารของเด็กอนุบาลจะแยกออกจากอาคารของเด็กชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นอาคารชั้นเดียว แต่ละห้องเรียนมีห้องน้ำติดกับห้อง เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในมูลนิธิจึงเก็บค่าเล่าเรียนไม่แพง เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ดังนั้นผู้ปกครองของเด็กในโรงเรียนจึงมีทั้งฐานะดีและฐานะยากจน ทางโรงเรียนมีรถรับส่งบริการให้กับผู้ปกครองที่ไม่สามารถมารับส่งเด็กได้ โรงเรียนใกล้เคียงที่เปิดสอนระดับอนุบาลส่วนใหญ่จะจัดแบบแบ่งตามชั้น

3.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นหญิง อายุ 46 ปี มีตำแหน่งเป็นครูใหญ่ วุฒิทางการศึกษาจบปริญญาตรี สาขาบริหารการศึกษา ปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 25 ปี

3.3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล ระยะเวลา แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

3.3.1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารได้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะเวลา เพราะเพื่อให้เด็ก
 รู้สึกว่าเป็นคามธรรมชาติ ในชีวิตจริงเด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัย และใช้ประโยชน์จากการที่
 มีเด็กหลายอายุ เช่น เด็กโตช่วยเหลือเด็กเล็ก ในช่วงแรกโรงเรียนจัดแบบแบ่งตามชั้นแต่หลังจาก
 ที่ผู้บริหารไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ พบว่าในประเทศอเมริกาและอิสราเอล มีการจัดแบบระยะเวลา
 ซึ่งเป็นวิถีทางธรรมชาติตรงกับนโยบายของทางโรงเรียน ที่จัดการเรียนการสอนตามแนวธรรมชาติ
 ของมนุษย์ และต้องการให้ครูมีประสบการณ์สอนเด็กทั้ง 3 ชั้น จากที่ผู้บริหารได้ประชุมพูดคุย
 กับครูประจำชั้น ปรากฏว่ากิจกรรมบางอย่าง เด็กทั้ง 3 ชั้น สามารถทำด้วยกันได้และกิจกรรม
 บางอย่างต้องแยกกัน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนคือ ผู้บริหาร
 ที่ปรึกษาของโรงเรียน และผู้ปกครอง การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเรื่องนโยบายโดยการ
 ประชุมพิเศษให้แก่ผู้ปกครอง จากการพูดคุยของผู้บริหารกับครูประจำชั้นพบว่านโยบายการจัดการเรียน
 การสอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะจากเวลาที่ผ่านมารุและผู้ปกครองพบว่าเด็กมีพัฒนาการ
 ที่ดีขึ้นมาก

ปัญหาที่พบคือ ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองถึงสาเหตุที่โรงเรียนมีนโยบายการ
 จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะเวลา ซึ่งแก้ไขโดยใช้เวลาที่ผ่านมาเป็นกรณีศึกษาถึง
 ประโยชน์ ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะเวลา ช่วงเวลาที่ผ่านมาผู้ปกครอง
 ส่วนใหญ่ยอมรับนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะเวลา เพราะในช่วงเวลาที่
 เด็กได้เรียนในห้องเรียนแบบระยะเวลา ทำให้เด็กมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

3.3.2) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ผู้บริหาร ได้ดำเนินการจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยเน้นการพัฒนาจาก
 ภายใน คือการบริหารภายใน บริหารจิต และการพัฒนาจากภายนอก คือ บรรยากาศของโรงเรียนจัดให้
 เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารมีความเชื่อว่าสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนมีผลต่อจิตใจ
 และพฤติกรรมของเด็ก ภายนอกห้องเรียนสร้างความร่วมมือกันด้วยการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ สนามหญ้า
 โดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาต้นไม้ และสร้างบรรยากาศของความเป็นไทย โดยมีสถา
 ทรงไทย พื้นที่ว่างมีรูปปั้นและการจัดสวน ถึงแวดล้อมภายในห้องเรียนคำนึงถึงอิทธิพลของ
 สี แสง และเสียง ที่มีต่อพฤติกรรมมนุษย์ในเรื่องของสี ได้ใช้สีของผนังห้องหรือสีของม่านให้

เหมาะสมกับวัยของเด็กคือ ใช้ตีสัมพันธ์ในห้องเรียนอนุบาล เนื่องจากสิ่งที่เหมาะสมกับวัยจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก ในเรื่องของแสวงหาลดความเจ็บปวดของแสวงแสค โดยให้ผ่านกรองแส และในบางกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กมีความสงบ จะมีการปิดไฟเพื่อช่วยเสริมสร้างบรรยากาศความเงียบ ในเรื่องของเสียงก็เช่นเดียวกัน เสียงที่ดังเกินไปจะก่อความสงบภายใน ทำให้เด็กขาดสมาธิในการทำงาน ครูทุกคนจึงต้องใช้น้ำเสียง และระดับเสียงที่พอเหมาะ นอกจากนี้ยังมีการใช้เสียงดนตรีเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและได้นำวัฒนธรรมชาติมาตกแต่งห้องเรียน เช่น เปลือกหอยขอมไม้ ก้อนหิน เป็นต้น ส่วนครูภักซ์ที่ใช้ในห้องเรียนเป็นสิ่งที่มาจากธรรมชาติและชั้นวางอุปกรณ์ในห้องเรียนจะมีล้อสามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย ซึ่งผู้บริหารได้นำมาประยุกต์ใช้จากการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ผู้บริหารได้จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ เช่น จัดให้มีมุมบ้าน ทำให้เด็กทุกวัยเกิดความรู้สึกเหมือนอยู่ที่บ้าน การจัดมุมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และได้นำปรัชญาของไฮสโคปมาใช้ คือเด็กต้องรู้จักวางแผน กระทำ และทบทวนจากการเล่นตามมุม ครูภักซ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ซึ่งให้เด็กทำกิจกรรมกับพื้นจึงไม่มีโต๊ะเก้าอี้ เพราะทำให้สามารถเปลี่ยนกิจกรรมและเคลื่อนไหวได้สะดวก นอกเหนือจากอาคารสถานที่ภายในโรงเรียนแล้ว และโรงเรียนไม่ได้ใช้อาคารสถานที่อื่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบคือ อาคารสถานที่คับแคบ ไม่สามารถขยายออกไปได้ ซึ่งแก้ไขโดยปรึกษากับผู้ปกครองในการขยายอาคารสถานที่ของโรงเรียน

ข. สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ได้ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุโดยการจัดซื้อ จากเงินงบประมาณของโรงเรียนและให้ครูผลิตเอง ซึ่งผู้บริหารได้จัดอบรมการผลิตสื่อให้กับครู และให้ความเห็นว่าสื่อที่ครูผลิตเองดีกว่าสื่อที่จัดซื้อ เพราะหากสื่อมีการเสียหายหรือสูญหาย เช่นภาพตัดต่อหากมีการสูญหายเพียง 1 ชิ้น ก็ไม่สามารถเล่นได้อีก แต่สื่อที่ครูผลิตเองสามารถซ่อมแซมในส่วนที่เสียหายหรือสูญหายได้ ผู้บริหารได้จัดซื้อให้มีความหลากหลายให้เด็กเลือกใช้อย่างอิสระ

ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ปรากฏว่าผู้บริหารไม่พบปัญหานี้

3.3.3) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหาร ได้คัดเลือกครูประจำชั้นจากผู้ที่ผ่านการเป็นที่เลี้ยงมาก่อน เพราะประสบการณ์มีความสำคัญ พี่เลี้ยงที่ได้เรียนรู้จากการสอนของครูประจำชั้นและได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว เมื่อมาเป็นครูประจำชั้นก็สามารถสอนได้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ผู้บริหาร

ได้จัดให้มีการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะอายุ ให้กับ ครูตามแนวคิดและแนวการศึกษาต่างๆ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ และการสอนภาษาแบบ ธรรมชาติ เป็นต้น นอกเหนือจากการส่งครูเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานแล้ว ผู้บริหารได้จัด กิจกรรมส่งเสริมการสอนของครูโดยมีเอกสารความรู้ต่างๆ ให้ครูนำไปศึกษา

ปัญหาด้านการเตรียมและการพัฒนาบุคลากร ปรากฏว่าผู้บริหารไม่พบปัญหานี้

3.3.4) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ผู้บริหารได้ใช้แนวการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน และการสอนแบบแนวพุทธธรรม โดยมีจุดเด่นคือ เด็กเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมหลัก ซึ่งถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สำคัญในพระพุทธศาสนา นั่นคือการศึกษาภาคปฏิบัติ (Active and Experiential Learning) การทำงานด้วยความสุขของเด็กๆ จะทำให้พวกเขาสนุกกับงานนั้น เกิดภาวะแห่งสมาธิ (จดจ่ออยู่กับงาน) ในทางพระพุทธศาสนาเมื่อใดที่จิตใจสงบ (เบิกบาน) การ แก้ปัญหาจะเกิดขึ้น และวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้สติปัญญาจริงๆ จะมีความรอบคอบ ขณะเดียวกันการ แก้ปัญหานั้นๆ ที่ใช้สติปัญญา จะไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (กาย, สังคม โดยการผ่านกระบวนการทางศีล) ไม่ว่าจะทำอะไร จะเกิดเป็นคุณธรรมตลอดเวลา และได้เปิดโอกาสให้ครูประจำชั้น สามารถเลือกใช้หลักสูตร แนวการจัดประสบการณ์หรือแนวคิดใดก็ได้ตามความเหมาะสม หลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์ที่ใช้ทางโรงเรียนเป็นผู้กำหนดโดยผู้บริหารมีส่วนร่วมและเป็นผู้กำหนด ในการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน และมีการพัฒนาหลักสูตรหรือแนว การจัดประสบการณ์

ปัญหาด้านหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ปรากฏว่าผู้บริหาร ไม่พบ ปัญหานี้

3.3.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ผู้บริหารได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ให้ผู้ปกครอง ทราบโดยกำหนดให้ครูทำการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กตลอดเวลา และเปิดโอกาสให้ครูเลือก ใช้วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการได้ตามความเหมาะสม แล้วให้ครูประจำชั้นรายงานช่วงปลาย

ภาคเรียน และแบบบันทึกพัฒนาการที่ให้ครูประจำชั้นใช้เป็นแบบของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก เพราะต้องทำงาน ซึ่งแก้ไขโดยประชาสัมพันธ์ด้วยการจัดทำวารสารให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาลให้ผู้ปกครองทราบ

3.3.6) การนิเทศการสอน

ผู้บริหาร ได้มอบหมายให้หัวหน้าฝ่ายอนุบาลของโรงเรียนเป็น ผู้นิเทศก์ครูประจำชั้น ซึ่งวิธีที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ การสังเกตการสอน การพูดคุยกับครู และการดูผลงานของเด็ก

ปัญหาด้านการนิเทศการสอน ปรากฏว่าผู้บริหารไม่พบปัญหานี้

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

4.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศูนย์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาล มีห้องเรียนอนุบาลคละอายุ 1 ห้อง มีผู้ดูแลเด็ก 2 คน มีเด็กทั้งหมด 34 คน อายุระหว่าง 3 - 4 ปี 16 คน อายุ 4 - 5 ปี 10 คน และอายุ 5 - 6 ปี 8 คน เริ่มจัดห้องเรียนแบบคละอายุ 8 ปี สถานที่ตั้งของศูนย์อยู่ในเขตชุมชน การคมนาคมสะดวกมีรถประจำทางผ่าน มีพื้นที่ติดกับสถานีอนามัย มีอาคารชั้นเดียว 1 หลัง จัดแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งจัดเป็นห้องเรียน และอีกส่วนหนึ่งจัดเป็นที่วางเครื่องเล่นสนาม นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วเด็กวัยอนุบาลในหมู่บ้านจะเข้าเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่อยู่ใกล้เดียวกับศูนย์ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่อยู่ห่างจากหมู่บ้าน 27 กิโลเมตร แต่มีรถรับส่ง ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 แห่งนี้จัดห้องเรียนแบบแบ่งตามชั้น เหตุผลหนึ่งที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนที่ศูนย์นี้เพราะไม่มีการปิดภาคเรียน จึงเป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ทำให้ไม่สามารถดูแลเด็กได้

4.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารศูนย์

ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นชาย อายุ 56 ปี มีตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็ก วุฒิทางการศึกษาจบระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 5 ปี

4.3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

4.3.1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุเพราะขาดบุคลากร อาคารสถานที่ และเด็กวัยอนุบาลในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย นโยบายการจัดการเรียนการสอน คือ มุ่งเตรียมความพร้อมทุกด้านและแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน หน่วยงาน คัดตั้งคัดเปิด โอกาสให้ผู้บริหารจัดห้องเรียนแบบแบ่งชั้นเรียนหรือคณะอายุได้ แต่ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้างต้นจึงต้องจัดห้องเรียนแบบคณะอายุ ผู้ที่ร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการพัฒนาเด็ก ครูประจำชั้นและผู้ปกครอง ผู้บริหารได้ทำความเข้าใจเรื่อง นโยบายการจัดการเรียนการสอน โดยการประชุมผู้ปกครองในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมารวมระบุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาลคณะอายุ ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาสังเกตและช่วยดูแลเด็ก เพื่อให้ ผู้ปกครองเรียนรู้ถึงนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ

4.3.2 การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ผู้บริหารได้จัดอาคารสถานที่ให้กับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ โดยจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่กว้างขวางพอที่จะให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก และนำเครื่องเล่นสนามเข้ามาไว้บริเวณ ภายในอาคารเรียนเพื่อให้ครูมองเห็นเด็กได้อย่างทั่วถึง เด็กสามารถเล่นเครื่องเล่นสนามได้หากฝนตก หรือแควร้อน ด้านครุภัณฑ์ไม่มีเก้าอี้แควมีโต๊ะโต๊ะ ๆ ให้เด็กนั่งกับพื้นเพื่อทำกิจกรรมบนโต๊ะได้ อาคารสถานที่คับแคบ และกำลังได้รับการช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลในการปลูกสร้าง และซ่อมแซมอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละปี มีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการและการใช้งานของครู นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของศูนย์แล้ว ครูประจำชั้น นำเด็กไปทำกิจกรรมบริเวณสถานีนอนามัย ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับศูนย์

ปัญหาที่พบคือ อาคารสถานที่ในปัจจุบันมีความคับแคบ และบริเวณรอบศูนย์ เป็นที่รกร้างเป็นที่อาศัยของสัตว์มีพิษ ผู้บริหารเกรงว่าเด็กจะเข้าไปเล่นจะเกิดอันตรายกับเด็กและ ครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอต่อการ ใช้งาน ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในการต่อเติมอาคารเรียน และจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อหารือถึงแนวทางในการขยายพื้นที่อาคารเรียน ของศูนย์และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้ช่วยกันถากถางบริเวณรอบศูนย์ให้โล่งเตียน

ข. ชื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ได้ดำเนินการจัดหาชื่อการเรียนการสอน จากงบประมาณที่ได้จากหน่วยงานต้นสังกัด การบริจาคจากผู้ปกครองและให้ครูประจำชั้นผลิตขึ้น ด้านงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมีไม่เพียงพอ

ปัญหาที่พบ คืองบประมาณในการจัดซื้อสื่อมีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงินให้กับทางศูนย์ เพื่อนำเงินไปจัดหาซื้อสื่อ

4.3.3) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหาร ได้คัดเลือกครูประจำชั้น โดยดูจากบุคคลในหมู่บ้านที่มีความสนใจดูแลและรักเด็ก มีการเตรียมบุคลากรซึ่งให้ทดลองดูแลเด็กในห้องเรียนก่อนที่จะทำการสอนจริง ผู้บริหารไม่ได้ส่งครูประจำชั้นไปอบรมและศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล คละอายุ เพราะหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัด ผู้บริหารต้องการให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ และผู้บริหารไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนของครูประจำชั้น

ปัญหาที่พบคือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ผู้บริหารขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล และมีภาระกิจที่ต้องดูแลงานในหมู่บ้าน ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารเข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น และให้ครูประจำชั้นศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4.3.4) หลักสูตรหรือแนวการจัดการประสบการณ์

ผู้บริหารได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ เพราะทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้หลักสูตรนี้ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นเลือกใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดการประสบการณ์ใดก็ได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกใช้หลักสูตร และยังไม่มีพัฒนาหลักสูตรเพราะเพิ่งเริ่มใช้หลักสูตรนี้

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดยขอคำแนะนำและความรู้จากพัฒนากรเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

4.3.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ผู้บริหาร ไม่ได้ทำการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นทำการประเมินพัฒนาการ กำหนดวิธีและรายงานการ

ประเมินพัฒนาการให้กับผู้ปกครองได้ตามความเหมาะสม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก

ปัญหาที่พบคือ ไม่มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการและไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ทำให้ผู้ปกครองไม่ทราบถึงพัฒนาการของเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูประจำชั้นพูดคุยเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งรายงานการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก

4.3.6) การนิเทศการสอน

ผู้นิเทศก์ครูประจำชั้น คือ พัฒนาการประจำตำบลและอำเภอ วิธีที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ การสังเกต การพูดคุยและให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการดูแลเด็ก

ปัญหาที่พบคือ พัฒนาการนิเทศครูไม่สม่ำเสมอ โดยไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่จะนิเทศ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้พัฒนาการทราบถึงความต้องการในการนิเทศให้กับครู เพราะการนิเทศจะทำให้ครูได้รับคำแนะนำในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังักกรมการศาสนา

5.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศูนย์

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังักกรมการศาสนา ที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นศูนย์ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาล มีห้องเรียนอนุบาลคละอายุ 1 ห้อง มีครูประจำชั้น 2 คน มีเด็กทั้งหมด 63 คน อายุระหว่าง 3-4 ปี 21 คน อายุ 4-5 ปี 26 คน และอายุ 5-6 ปี 16 คน เริ่มจัดห้องเรียนแบบคละอายุตั้งแต่เริ่มก่อตั้งศูนย์เป็นเวลา 19 ปี สถานที่ตั้งของศูนย์อยู่บริเวณติดกับวัด และอยู่ในเขตชุมชนซึ่งเป็นตลาด การคมนาคมสะดวกคือมีรถประจำทางผ่านอาคารของศูนย์มี 2 อาคาร อาคารหนึ่งใช้สำหรับเป็นห้องเรียนและมีห้องน้ำติดกับห้องเรียน ส่วนอีกอาคารหนึ่งเป็นที่พักอาศัยของครูประจำชั้น และจัดเป็นที่นอนของเด็กด้วย เด็กวัยอนุบาลในชุมชนส่วนใหญ่จะเข้าเรียนชั้นอนุบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่อยู่ใกล้เคียงกับศูนย์ ซึ่งจัดห้องเรียนแบบแบ่งตามชั้น ส่วนหนึ่งเรียนอยู่ในศูนย์แห่งนี้ และผู้ปกครองของเด็กที่มีฐานะดีจะส่งบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบแบ่งตามชั้น ที่อยู่ห่างจากหมู่บ้าน 10 กิโลเมตร แต่มีรถรับส่ง เหตุผลหนึ่งที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนที่ศูนย์นี้เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างต้องออกไปทำงานนอกบ้านแต่เช้า และสามารถนำเด็กส่งให้ครูดูแลแต่เช้าได้ เพราะครูพัก

อาศัยอยู่ในศูนย์ จึงสะดวกที่ผู้ปกครองจะมารับส่ง และเนื่องจากไม่มีการปิดภาคเรียนจึงช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ไม่สามารถดูแลเด็กได้

5.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารศูนย์

ผู้บริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกักรมการศาสนา ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นพระภิกษุสงฆ์ มีตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัด และเจ้าคณะอำเภอ มีอายุ 55 ปี วุฒิทางการศึกษาจบระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารศูนย์ 19 ปี

5.3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 ระยะเวลา แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

5.3.1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลระยะเวลาเพราะขาดบุคลากรและอาคารสถานที่ นโยบายการจัดการเรียนการสอน คือมุ่งเสริมความพร้อมให้กับเด็กปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเพื่อให้ผู้ปกครองกับวัดได้ใกล้ชิดกัน หน่วยงานต้นสังกัดเปิดโอกาสให้ผู้บริหารจัดห้องเรียนแบบแบ่งตามชั้นหรือระยะเวลาได้ แต่ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงต้องจัดห้องเรียนแบบระยะเวลา ผู้ที่ร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ผู้บริหารได้ทำความเข้าใจเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน โดยการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปกครองทราบในช่วงมาทำบุญที่วัดและจัดการประชุม การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้เพราะในศูนย์มีเด็กจำนวนมากครูที่เลี้ยงไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง

ปัญหาที่พบคือ การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เพราะในศูนย์มีเด็กจำนวนมาก ครูไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็ก และช่วยครูสอนในบางกิจกรรม

5.3.2) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ผู้บริหาร ได้จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับเด็กและจำนวนเด็ก โดยเน้นถึงความปลอดภัย ด้านครุภัณฑ์ มีการจัดหา โต๊ะ เก้าอี้ ให้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกวัย และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก อาคารสถานที่ในปัจจุบันความคับแคบยังไม่สามารถขยายออกไปได้

ครูภัณฑ์ เช่น ชั้นวางของมีไม่เพียงพอ และทางศูนย์ไม่ได้ใช้สถานที่อื่นในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ

ปัญหาที่พบคือ อาคารสถานที่คับแคบยังไม่สามารถขยายออกไปได้ และครูภัณฑ์ ที่ใช้ในห้องเรียนโดยเฉพาะชั้นวางของมีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยปรึกษากับคณะกรรมการวัด และ ผู้ปกครอง ถึงการขยายสถานที่และการจัดหาครูภัณฑ์ในห้องเรียน

ข. สื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารได้ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอน จากหน่วยงานต้นสังกัด สื่อไม่มีความหลากหลายและมีจำนวนน้อย และงบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอ

ปัญหาที่พบคือ สื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดมีจำนวน น้อยไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยใช้งบประมาณส่วนตัวและเงินบริจาคจากผู้ปกครอง ในการจัดซื้อสื่อ

5.3.3) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารได้คัดเลือกครูจากเคยมีประสบการณ์ ในการสอนเด็กในระดับประถม ศึกษาปีที่ 1 และเด็กวัยอนุบาลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์โภชนาการ และเตรียมบุคลากรโดยการ ให้ทดลองสอนก่อน ผู้บริหารไม่ได้ส่งครูเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ เพราะหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัด โดยไม่ได้มีส่วนในการ ส่งเสริมการสอนของครูเพราะมีภาระกิจในการบริหารงานในวัด และมีตำแหน่งเป็นเจ้าคณะตำบล จึง มีภาระกิจมาก ดังนั้นจึงให้ครูศึกษาหาความรู้ในการสอนด้วยตนเอง

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการสอนของครู เพราะมี ภาระกิจมาก ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

5.3.4) หลักสูตรหรือแนวการจัดการประถมศึกษา

ผู้บริหารได้ใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ โดยเปิด โอกาสให้ครูประจำชั้นสามารถเลือกใช้หลักสูตรได้ตามความเหมาะสม ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมใน การตัดสินใจเลือกใช้หลักสูตร และยังไม่มีการพัฒนาหลักสูตร

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ซึ่ง แก้ไขโดยเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัด

5.3.5) การวัดและการประเมินพัฒนาการ

ผู้บริหาร ไม่ได้ทำการประชุมชี้แจงให้กับผู้ปกครองทราบ เกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยเปิดโอกาสให้ครูประจำชั้น กำหนด ช่วงเวลา วิธีการ และการรายงานการประเมินพัฒนาการ ซึ่งทางศูนย์ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหาร ไม่ได้จัดประชุมให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการและไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูประจำชั้นพูดคุยเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ รวมทั้งรายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก

5.3.6) การนิเทศการสอน

ผู้นิเทศก์การสอนของครูประจำชั้น คือผู้ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมา วิธีการที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ การสังเกต การพูดคุย และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบคือ ผู้ที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งให้มานิเทศ มานิเทศไม่สม่ำเสมอ ทำให้ครูขาดการแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแก้ไขโดยขอร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้นสังกัดมอบหมายให้มานิเทศการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 คณะอายุ จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 ชำกัด แบ่งเป็น 5 คอน ดังนี้

คอนที่ 1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 ชำกัด

1.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นที่ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด 4 คน เป็นหญิง มีอายุมากที่สุด 59 ปี และอายุน้อยที่สุด 24 ปี ห้องเรียนมีเด็กวัยอนุบาลคณะอายุมากที่สุด 63 คน และน้อยที่สุด 29 คน ครูประจำชั้น 3 คน มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนครูประจำชั้นอีก 1 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลมากที่สุด 22 ปี และน้อยที่สุด 5 ปี มีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลคณะอายุมากที่สุด 22 ปี และน้อยที่สุด 2 ปี

1.2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1.2.1) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ครูประจำชั้น 3 คน จัดให้มีพื้นที่ให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก ส่วนครูประจำชั้นอีก 1 คน จัดห้องเรียนโดยมีการจัดวางโต๊ะเก้าอี้ เหมือนกับชั้นประถมศึกษา ครูประจำชั้น 2 คน มีครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ เพียงพอกับจำนวนเด็ก และมีขนาดเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ส่วนครูประจำชั้นอีก 2 คน มีครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ ไม่เพียงพอทั้งจำนวนเด็กและมีขนาดไม่เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล ครูประจำชั้น 2 คน ใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่น เช่น ในบริเวณวัด และสถานีอนามัย ส่วนครูประจำชั้นอีก 2 คน ไม่ได้ใช้อาคารสถานที่จากแหล่งอื่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ

ครูประจำชั้นทุกคนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาเครื่องเล่นชำรุดและบริเวณสนามเด็กเล่นมีหญ้าขึ้นรก ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้ผู้บริหารทราบ เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขและขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง 2) ปัญหาพื้นที่ของโรงเรียนคับแคบ ซึ่งแก้ไขโดยไม่นำเด็กไปจัดกิจกรรมในบริเวณที่คับแคบ และ 3) ปัญหาขาดครุภัณฑ์คือชั้นวางของ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้กับผู้บริหารทราบ และขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงิน เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มเติม

ข. สื่อการเรียนการสอน

ครูประจำชั้นทุกคนได้จัดหาสื่อการเรียนการสอน จากการจัดซื้อของหน่วยงานต้นสังกัด จากเงินงบประมาณของทางโรงเรียนหรือศูนย์ และจากความช่วยเหลือของผู้ปกครอง ครูประจำชั้น 3 คน มีสื่อไม่เพียงพอทั้งจำนวนเด็กและไม่มีความหลากหลาย สื่อที่ครูนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ สื่อประเภทของเล่น เช่น ไม้บล็อก ภาพตัดต่อ สื่อประเภทเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ คำนวณ นิทาน สื่อประเภทของจริง รูปภาพและเกมการศึกษา และสื่ออยู่ในสภาพปานกลาง สามารถที่จะใช้สอนต่อไปได้

ครูประจำชั้น 3 คนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนมีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยใช้เงินงบประมาณของตนเองในการจัดซื้อ ผลิตภัณฑ์เอง และขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อสื่อ และ 3) ปัญหาสื่อชำรุดเสียหาย ซึ่งแก้ไขโดยทำการซ่อมแซม

1.2.2) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ครูประจำชั้นได้รับการคัดเลือกจากผู้บริหารซึ่งมีเหตุผลต่าง ๆ ในการคัดเลือกคือ เป็นคนที่รักเด็ก มีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลมาก่อนเคยได้รับการฝึกอบรมการเลี้ยงดูเด็ก และจบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ครูประจำชั้น 2 คน มีความพอใจกับการจัดการเรียน การสอนแบบคละอายุ ส่วนครูประจำชั้นอีก 2 คน ไม่พอใจกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ครูประจำชั้น 3 คน ไม่เคยได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละ อายุ ส่วนครูประจำชั้นอีก 1 คน ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ ด้วยการอ่านหนังสือ วารสาร โทรทัศน์ การไปศึกษาคู่ และการสังเกตจากบุตร ของตนเอง และผู้บริหาร 2 คนให้การส่งเสริมการสอนของครู ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน ไม่ได้ให้การ ส่งเสริมการสอนของครู

ครูประจำชั้น 3 คนพบปัญหานี้ คือ ไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และผู้บริหาร ไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอน ของครู ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสังเกตจากการสอนในแต่ละวันแล้ว นำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง

1.2.3) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ครูประจำชั้น 3 คน ได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรม วิชาการ สาขาที่ใช้หลักสูตรนี้เพราะหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ ส่วนครูประจำชั้นอีก 1 คน ใช้แนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และการสอนแบบแนว พุทธธรรม สาขาที่ใช้แนวการจัดประสบการณ์และแนวการสอนนี้เพราะทางโรงเรียนกำหนดให้ใช้ ครูประจำชั้น 3 คน ได้จัดทำแผนการสอน ส่วนครูประจำชั้นอีก 1 คน ไม่ได้จัดทำแผนการสอน

ครูประจำชั้น 2 คนพบปัญหานี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตร ใหม่ จึงยังไม่มีความเข้าใจและยังไม่สามารถเขียนแผนการสอนได้ ซึ่งแก้ไข โดยเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับหลักสูตรที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้

1.2.4) กิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น

ก. ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

การจัดการรายกิจกรรมประจำวันของครูประจำชั้น แตกต่างกันไปตามสภาพ และหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ที่ใช้ การจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นได้คำนึงถึงถึง คือ ใฝ่ใจ คือ พัฒนาการของเด็ก การให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยความสุข และความสนใจของเด็ก กิจกรรม

ที่ใช้มากที่สุด คือ การร้องเพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ และศิลปะ ครูประจำชั้นทุกคน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูประจำชั้นพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีผลคือตัวครูคือการให้เด็กโตได้ดูแลและช่วยเหลือเด็กเล็ก รวมทั้งการเขียนแบบเด็กโตในทางที่ดี ทำให้แบ่งเบาภาระต่อครูประจำชั้นเป็นอย่างมาก แต่มีผลเสียต่อครูคือการจัดเตรียมกิจกรรมยุ่งยากเพราะเด็กมีหลายอายุ ผู้ปกครองจะยังไม่ยอมรับเด็กโตอาจจะรังแกเด็กเล็ก และเด็กเล็กรบกวนเด็กโตขณะที่ครูสอน

ครูประจำชั้นทุกคนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาความยุ่งยากในการจัดกิจกรรม เพราะต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายเหมาะกับวัยของเด็กแต่ละวัย ซึ่งแก้ไขโดยสังเกตเด็กแต่ละคนว่ามีพัฒนาการ ไปถึงขั้นใดและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย ขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ และนำประสบการณ์ในการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป และ 2) ปัญหาผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยใช้เวลาที่ผ่านมาเป็นการพิสูจน์ถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ และผู้ปกครองพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้น

ข. พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ครูประจำชั้นพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบคละอายุ มีผลคือต่อเด็กคือการฝึกให้เด็กโตมีโอกาสดูแลและช่วยเหลือเด็กเล็ก เด็กได้เรียนรู้การใช้ชีวิตในห้องเรียน เพื่อนำไปใช้ในสังคมที่ต้องพบปะกับบุคคลต่างอายุกันและปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กคือ เด็กโตอาจรังแกเด็กเล็กและเด็กเล็กอาจจะรบกวนทำให้เด็กโตไม่มีสมาธิในการเรียน

ครูประจำชั้น 3 คนพบปัญหานี้ คือเด็กโตอาจรังแกเด็กเล็ก และเด็กเล็กรบกวนเด็กโตขณะที่ครูสอน ซึ่งแก้ไขโดยคอยดูแลเด็กให้ทั่วถึง ทำความตกลงกับเด็กเล็กและเด็กโตว่าไม่ควรรบกวนเพื่อนในขณะที่ครูสอน ไม่ทิ้งห้องเรียน และให้เด็กช่วยดูว่าหากมีการทะเลาะหรือแก้งกันให้รีบมาบอกกับครู เพื่อที่จะแก้ไขได้ทัน

1.2.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูประจำชั้นทุกคนได้ทำการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการสังเกต แฝมสะสมผลงาน และการพูดคุยกับเด็ก ครูประจำชั้น 2 คนได้รายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงปิดภาคเรียน ส่วนครูประจำชั้นอีก 2 คน ได้รายงานผลการประเมินพัฒนาการให้กับผู้ปกครองในขณะที่ผู้ปกครองมารับส่งเด็ก ครูประจำชั้น 2 คน ใช้แบบประเมินพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ ส่วน

ครูประจำชั้นอีก 2 คน ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก และพัฒนาการที่พบมากที่สุด ได้แก่ พัฒนาการด้านสติปัญญา และด้านสังคม

ครูประจำชั้น 3 คนพบปัญหานี้ คือ ปัญหาผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาล และไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาล พุคคยเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและรายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก

1.2.6) การนิเทศการสอน

ครูประจำชั้น ได้รับการนิเทศการสอนจากบุคคลที่ผู้บริหารมอบหมายและจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยได้รับการนิเทศด้วยวิธีการสังเกต การพูดคุย และการตรวจผลงานของครูและเด็ก ซึ่งต้องการให้นิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูประจำชั้น 3 คนพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ปัญหาขาดแบบบันทึกการนิเทศซึ่งแก้ไขโดยจัดทำแบบบันทึกการนิเทศขึ้น ด้วยการศึกษจากเอกสารต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้ และ 2) ปัญหาผู้นิเทศก์มาทำการนิเทศไม่สม่ำเสมอ ทำให้ครูขาดความรู้ และไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของตน ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง จากหนังสือ ขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย และนำประสบการณ์จากการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหญิง อายุ 24 ปี มีเด็กวัยอนุบาลคละอายุในห้องเรียน คือ อายุระหว่าง 3-4 ปี 11 คน อายุ 4-5 ปี 10 คน และอายุ 5-6 ปี 8 คน รวมทั้งหมด 29 คน มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาล และประสบการณ์การสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ 2 ปี

2.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลกระจาย
แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.2.1) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ครูประจำชั้น จัดห้องเรียนให้มีพื้นที่ในห้องเรียนกว้างขวางเพื่อให้เด็กสามารถ
ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก และมีพื้นที่สนามให้กับเด็กอนุบาลแยกออกจากเด็กระดับชั้นประถม
ศึกษา มีเครื่องเล่นสนามหลายชนิดให้เด็กได้เลือกเล่น มีครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ มี
เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะชั้นวางสื่ออุปกรณ์เพราะทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดครุภัณฑ์
ให้กับห้องเรียนอนุบาลของโรงเรียน 3 ห้องเรียน แต่โรงเรียนได้รวมชั้นอนุบาลเป็น 1 ห้องเรียน
จึงมีจำนวนเพียงพอ และครุภัณฑ์ที่มีอยู่มีความเหมาะสมกับเด็กทุกวัย นอกเหนือจากอาคาร
สถานที่ของโรงเรียนแล้วครูประจำชั้นได้นำเด็กไปจัดกิจกรรมบริเวณวัดที่อยู่ติดกับโรงเรียน

ปัญหาที่พบคือ เครื่องเล่นสนามชำรุดทำให้อาจเป็นอันตรายกับเด็กได้ และ
บริเวณสนามเด็กเล่นมีหญ้าขึ้นรก ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้ผู้บริหารทราบ เพื่อให้ดำเนินการแก้ไข และ
ขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองที่มีความสามารถมาช่วยซ่อมแซมเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพดี

ข. สื่อการเรียนการสอน

ครูประจำชั้น ได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลกระจาย ด้วย
การผลิตขึ้นเอง และหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดสรรให้ในแต่ละปี สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมี
ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้มากที่สุด คือ สื่อประเภทของเล่น เช่น
ไม้บล็อก ภาพติดคอ และสื่อประเภทส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ เพลง นิทาน เป็นต้น
ครูประจำชั้นพบว่าสื่อการเรียนการสอนที่เด็กสนใจมากที่สุด ได้แก่ สื่อประเภทของจริง เพลง และ
นิทาน และสื่อในปัจจุบันมีสภาพปานกลางที่พอจะใช้สอนต่อไปได้

ปัญหาที่พบคือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งแก้ไข
โดยผลิตสื่อใช้เอง

2.2.2) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ครูประจำชั้นได้รับการคัดเลือกให้สอนเด็กวัยอนุบาลกระจาย เพราะผู้บริหารให้
ความสำคัญที่ครูประจำชั้นต้องจบสาขาการศึกษาปฐมวัย จึงมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้น ซึ่งไม่มี
การเตรียมตัวเพราะจบสาขาการศึกษาปฐมวัย เคยมีประสบการณ์จากการศึกษาในระดับปริญญาตรีมา
บ้างแล้ว ครูประจำชั้นไม่พอใจกับการจัดการเรียนการสอนแบบกระจาย เพราะไม่เคยมีประสบการณ์

ในการสอนแบบคละอายุมาก่อน รวมทั้งมีความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กแต่ละวัยเพราะต้องมีความหลากหลายถ้ายากเกินไป เด็กเล็กจะทำได้ ถ้าเป็น ไปได้ต้องการจะแยกสอนเป็นระดับชั้น ส่วนการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ครูประจำชั้นไม่เคยได้รับการอบรมและศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ เพราะหน่วยงานต้นสังกัดไม่เคยจัดอบรมและศึกษาดูงานในเรื่องนี้ นอกเหนือจากการอบรมและศึกษาดูงานแล้ว ครูประจำชั้นได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้เด็กวัยอนุบาล และผู้บริหารได้ให้การส่งเสริมการสอนของครู โดยให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นขาดการอบรมและศึกษาดูงาน โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งแก้ไขปัญหาโดยศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสังเกตจากการสอนในแต่ละวัน แล้วนำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง

2.2.3) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ครูประจำชั้นใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ สาเหตุที่ใช้หลักสูตรนี้เพราะทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้หลักสูตรนี้ และได้จัดทำแผนการสอนในแต่ละวัน ตามรูปแบบที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดอบรมให้

ปัญหาด้านหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ปรากฏว่า ครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

2.2.4) กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

ก. ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นมีการจัดการรายกิจกรรมการเรียนการสอนประจำวัน ดังนี้

08.00 – 08.30 น.	รับเด็ก
08.30 – 08.45 น.	เคารพธงชาติ
08.45 – 09.00 น.	ตรวจสอบภาพ ไปห้องน้ำ
09.00 – 09.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 – 10.20 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี
10.20 – 10.30 น.	รับทานอาหารว่าง
10.30 – 11.00 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
11.00 – 11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง

11.30 – 12.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
12.00 – 14.00 น.	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.30 น.	เก็บที่นอน ถ้างหน้า
14.30 – 15.00 น.	เกมการศึกษา
15.00 – 15.30 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้น คำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก โดยเน้นถึงพัฒนาการทุกด้าน ส่วนกิจกรรมที่เด็กชอบคือ การร้องเพลง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เชิญเป็นวิทยากรมาพูดคุยกับเด็กเรื่องอาชีพ ผลดีต่อครูประจำชั้นคือเด็กโตมีส่วนช่วยครูโดยช่วยเหลือเด็กเล็ก และเขียนแบบเด็ก โคนินทางที่ดีโดยครูไม่ต้องสอน ส่วนผลเสียคือการจัดเตรียมกิจกรรมยุ่งยากเพราะเด็กมีหลายอายุ

ปัญหาที่พบคือ การจัดกิจกรรมให้กับเด็กยุ่งยาก เพราะต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายเหมาะกับวัยของเด็กแต่ละวัย ซึ่งยากกว่าการจัดกิจกรรมให้กับเด็กในระดับชั้นเดียว เพราะพัฒนาการของเด็กไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งแก้ไขโดยตั้งเกณฑ์เด็กแต่ละคนว่ามีพัฒนาการไปถึงขั้นใดและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย

ข. พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

ครูประจำชั้น พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคะอายุมีผลดีต่อเด็ก คือทำให้เด็กโตคอยช่วยเหลือเด็กเล็ก โดยเฉพาะเด็กที่เป็นญาติพี่น้องกันจะช่วยเหลือกันมาก ครูประจำชั้น พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคะอายุ อาจมีปัญหาเกิดขึ้นกับเด็กบ้าง เช่น เด็กโตจะรังแกเด็กเล็ก

ปัญหาที่พบคือ เด็กโตรังแกเด็กเล็ก ซึ่งแก้ไขโดยคอยดูแลเด็กให้ทั่วถึงและไม่ทิ้งห้องเรียน

2.2.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูประจำชั้น ได้ทำการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการสังเกตและจากแฟ้มสะสมผลงานของเด็ก และได้รายงานผลการประเมินพัฒนาการให้กับผู้ปกครองทราบในช่วงปิดภาคเรียน โดยใช้แบบบันทึกพัฒนาการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และพัฒนาการที่พบมากที่สุดคือพัฒนาการด้านสติปัญญา

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาล เพราะยังมีความเข้าใจว่าการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาลเหมือนกับเด็กชั้น

ประถมศึกษา ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก
อนุบาล

2.2.6) การนิเทศการสอน

ครูประจำชั้นได้รับการนิเทศการสอนจากครู ที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่
ให้ทำการนิเทศและจากอาจารย์ใหญ่โดยได้รับการนิเทศด้วยการสังเกตและการพูดคุย ซึ่งครูประจำชั้น
ต้องการให้นิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบคือ ขาดแบบบันทึกการนิเทศ เพราะทางโรงเรียนมีแต่แบบบันทึก
การนิเทศของชั้นประถมศึกษา ซึ่งบางรายการไม่สามารถใช้กับชั้นอนุบาลได้ ซึ่งแก้ไขโดยจัดทำ
แบบบันทึกการนิเทศขึ้น ด้วยการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน

3.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นหญิง อายุ
35 ปี มีเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุในห้องเรียน คืออายุระหว่าง 3-4 ปี 11 คน อายุ 4-5 ปี 15 คน
และ อายุ 5-6 ปี 14 คน ซึ่งมีเด็กพิเศษรวมอยู่ด้วย 2 คน รวมทั้งหมด 40 คน มีวุฒิทางการศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย มีพี่เลี้ยง
1 คน ประสพการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู และประสพการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาล 11 ปี โดย
มีประสพการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ 2 ปี

3.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ
แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

3.2.1) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ครูประจำชั้นได้จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศเหมือนบ้าน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึก
อบอุ่น มีความมั่นใจ สภาพแวดล้อมไม่แปลกหรือแตกต่างไปจากบ้าน โดยเด็กสามารถทำ
กิจกรรมต่าง ๆ ในห้องได้อย่างสะดวก แม้จำนวนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุในห้องเรียนมีจำนวนมากแต่
ก็สามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึง ห้องน้ำอยู่ติดกับห้องเรียนทำให้ครูสามารถมองเห็นเด็กได้ตลอดเวลา

ครูเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ถ้าครูประจำชั้นต้องการอะไร ทางโรงเรียนจะอนุญาตให้เบิกได้เพียงพอ และครูเกณฑ์ที่ใช้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกวัย นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของโรงเรียนครูประจำชั้นไม่ได้ใช้สถานที่อื่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบคือ พื้นที่ของโรงเรียนคับแคบไม่สามารถขยายออกไปได้ทำให้พื้นที่สนามสำหรับเด็กมีพื้นที่แคบไปด้วย ซึ่งแก้ไขโดยไม่นำเด็กไปจัดกิจกรรมในบริเวณที่คับแคบ

ข. สื่อการเรียนการสอน

ครูประจำชั้น ได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลด้วยตนเอง และจากทางโรงเรียนได้จัดหาให้ เช่น ไม้บล็อก บางอย่างที่ทางโรงเรียนให้มาไม่ตรงกับเรื่องที่สอนจึงต้องหามาเอง สื่อมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก มีความหลากหลายให้เด็กได้เลือกใช้ เช่น มีสื่อประเภทของจริง ของเล่น รูปภาพ เกมการศึกษา เป็นต้น ประเภทของสื่อที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ สื่อประเภทของจริง เพลง นิทานและคำคล้องจอง ครูประจำชั้นพบว่าเด็กวัยอนุบาลชอบสื่อประเภทของจริง และเพลงมากที่สุด และสื่อในห้องเรียนอยู่ในสภาพดี

ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

3.2.2) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ครูประจำชั้นได้รับการคัดเลือก เพราะผู้บริหารมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในการเป็นที่เลี้ยงและได้รับการอบรมเรื่องการศึกษาเด็ก ผู้บริหารจึงเลือกให้เป็นครูประจำชั้น มีการเตรียมตัวช่วยการศึกษาจากหนังสือเอกสารและการอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กวัยอนุบาลครูประจำชั้นมีความพอใจกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ คือถ้าครูสามารถตามเด็กได้ตลอด 3 ปี จะทำให้รู้ถึงลักษณะนิสัยของเด็กแต่ละคน ครูไม่เหมือนที่จะต้องมาคอยฝึกอบรมเด็กที่มาใหม่ เด็กจะได้ใช้ชีวิตตามธรรมชาติของเขาคือ ในสภาพแวดล้อมเด็กจะต้องพบปะกับบุคคลหลากหลายระดับอายุ ดังนั้น จึงคิดว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตในสังคม ครูประจำชั้นได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ตามแนวคิดและแนวการจัดการศึกษาต่างๆ เช่น มอนเตสซอรี วอลดอร์ฟ และการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นต้น นอกเหนือจากการอบรมและศึกษาดูงานแล้วครูประจำชั้นศึกษาหาความรู้จากการไปศึกษาค้นคว้าและจากการสังเกตพฤติกรรมจากบุตรของตนเอง แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับเด็กในห้องเรียน และผู้บริหารได้ส่งเสริมการสอนให้กับครูได้เป็นอย่างดี

ปัญหาด้านการเตรียมและการพัฒนาบุคลากร ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

3.2.3) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ครูประจำชั้น ได้ใช้แนวการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แนวการสอนแบบพุทธธรรม และแนวการจัดการศึกษาดัง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดอบรมให้ โดยนำส่วนที่สามารถมาใช้กับสภาพของห้องเรียนได้ สาเหตุที่ครูประจำชั้นเลือกใช้แนวการจัดประสบการณ์นี้เพราะทางโรงเรียนกำหนดให้ใช้ แผนการสอนได้เขียนร่วมกับครูห้องเรียนอื่น ๆ โดยหน่วยใหญ่จะเหมือนกันหมด แต่หน่วยย่อย เช่น หน่วยสัตว์น้ำ ครูจะถามว่า “สัตว์น้ำมีอะไรบ้าง” ดังนั้นเด็กทั้ง 9 ห้องจะเรียนไม่เหมือนกันในหน่วยย่อย

ปัญหาด้านหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหา

3.2.4) กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

ก. ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นได้จัดกิจกรรมตามตารางประจำวัน ดังนี้

จังหวะในชีวิตประจำวัน แบบสนิทโลกัสัทธิธรรมชาติ

08.00 – 08.30 น.	โลกสวยด้วยมือเรา ทำความสะอาดและดูแลธรรมชาติ เคารพธงชาติด้วยความกตัญญู สวดมนต์ ด้วยความอ่อนโยน มุ่งใส ห้องเรียนแห่งชีวิต
08.30 – 10.00 น.	วงกลมแห่งความรัก บริหารกาย มุ่งใสจิต เติมพลังให้ชีวิต ทักษะในชีวิตประจำวัน (วิถีชีวิต) โดยผ่านกระบวนการบูรณาการ สู่โลกแห่งความฝันด้วยนิทานชาดก เทพนิยาย
10.00 – 11.00 น.	สู่โลกแห่งจินตนาการ และ สร้างสรรค์เสรี PDR (วางแผน สร้างงาน ทบทวน เก็บงาน)
11.00 – 12.00 น.	อาหารคีมีประโยชน์
12.00 – 14.00 น.	นิทราสุขสันต์
14.00 – 14.20 น.	ผลไม้หอมหวานยามบ่าย

14.20 – 15.15 น.

สงบ ทบทวน ซึมซับ ด้วยดวงจิตที่ผ่องใส เมตตาและกตัญญู
ต่อ พ่อ แม่ ครู ชรรษชาติและสรรพชีวิตทั้งปวง
อำนนิทาน
พุดคุย
แม่เมตตา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้คำนึงถึงการให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข โดยจะเน้นพัฒนาการทุกด้าน โดยเฉพาะด้านอารมณ์ คือถ้าเด็กมีอารมณ์ดี จะทำให้พัฒนาการด้านอื่น ๆ ติดตามไปด้วย วิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น เพลง การเคลื่อนไหวและจังหวะ และคำคล้องจอง โดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมีปฏิสัมพันธ์กับครู ทางโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ให้ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กในห้อง เป็นต้น ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีผลดีคือครู คือครูไม่เหน็ดเหนื่อยกับการสอนเพราะเด็กโตจะเป็นตัวอย่างและจะคอยสอนเด็กเล็ก ซึ่งครูไม่ต้องเสียเวลาสอน โดยเฉพาะเรื่องระเบียบวินัย สำหรับผลเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ครูประจำชั้นพบว่าในช่วงแรกผู้ปกครองไม่ยอมรับ

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงการนำเด็กชั้นอนุบาล 1-3 รวมเป็นห้องเรียนเดียวกัน เพราะคิดว่าเนื้อหาที่ครูสอนในแต่ละชั้นไม่เหมือนกัน จึงไม่ควรนำเด็กมารวมกัน และเกรงว่าครูประจำชั้นจะคอยดูแลแต่เด็กเล็กโดยไม่สนใจเด็กโต จึงมีผู้ปกครองนำเด็กย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นหลายคน ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นใช้เวลาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ และเท่าที่ผ่านมาพบว่าผู้ปกครองหลายคนเริ่มพอใจกับการสอนแบบคละอายุ เพราะพบพัฒนาการของเด็กที่ก้าวหน้าขึ้น

ข. พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ครูประจำชั้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ มีผลดีต่อเด็กมาก เพราะเป็นการเรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตในสังคม คือ ในสังคมเด็กจะต้องพบกับบุคคลต่างอายุกันเมื่อเด็กได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตในห้องเรียนแล้วก็สามารถนำไปใช้ในสังคมได้ โดยเฉพาะเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักการช่วยเหลือ เช่นเด็กโตจะคอยดูแลและช่วยเหลือเด็กเล็กในการทำกิจกรรม เนื่องจากเด็กในห้องมีจำนวนมาก ครูประจำชั้นจึงให้เด็กโตมีส่วนช่วยเหลือครูโดยการดูแลน้องและจากการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ครูประจำชั้นไม่พบปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

3.2.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูประจำชั้น ได้วัดและประเมินพัฒนาการเด็กอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม โดยใช้วิธีการ สังเกต ดูจากผลงานเด็ก และการพูดคุยกับเด็ก ซึ่งครูประจำชั้นได้รายงานผลการประเมินพัฒนาการ และผลงานของเด็กให้กับผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยใช้แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และพัฒนาการที่พบมากที่สุด ได้แก่ พัฒนาการด้านสติปัญญาและด้านสังคม

ปัญหาด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

3.2.6) การนิเทศการสอน

ครูประจำชั้น ได้รับการนิเทศการสอนจากหัวหน้าฝ่ายอนุบาล ครูใหญ่ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งได้รับการนิเทศการสอนด้วยวิธีการ สังเกต และการพูดคุย โดยครูประจำชั้นต้องการให้นิเทศเกี่ยวกับกระบวนการสอนทุกด้าน เพื่อที่จะนำข้อมูลมาพัฒนาตนเอง

ปัญหาด้านการนิเทศการสอน ปรากฏว่าครูประจำชั้นไม่พบปัญหานี้

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

4.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นหรือผู้ดูแลเด็ก (ผดค.) ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน เป็นหญิง อายุ 27 ปี มีเด็กวัยอนุบาลคละอายุในห้องเรียน คือ อายุระหว่าง 3-4 ปี 16 คน อายุ 4-5 ปี 10 คน และ อายุ 5-6 ปี 8 คน รวมทั้งหมด 34 คน มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาล และประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลคละอายุ 5 ปี

4.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

4.2.1) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ครูประจำชั้น จัดให้มีพื้นที่ห้องเรียนให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก มีพื้นที่สนามและเครื่องเล่นสนามหลายชนิดให้เด็กเลือกเล่น ซึ่งอยู่ในอาคารของศูนย์เด็กสามารถเล่นได้ตลอดเวลา โดยที่ครูสามารถมองเห็นเด็กได้ ด้านครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ ในห้องเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ ครุภัณฑ์มีขนาดใหญ่เกินไป เช่น ชั้นวางของสูงเกินไป

เด็กไม่สามารถหยิบของได้ นอกเหนือจากอาคารสถานที่ของศูนย์ ครูประจำชั้นได้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้กับเด็กในบริเวณสถานีนามัย ซึ่งอยู่ติดกับศูนย์

ปัญหาที่พบคือ บริเวณรอบศูนย์มีหญ้าขึ้นรก เด็กมักจะออกไปเล่นบริเวณรอบ ศูนย์ ทำให้อาจได้รับอันตรายจากสัตว์มีพิษได้ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กทราบ เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขต่อไป

ข. สื่อการเรียนการสอน

ครูประจำชั้นได้จัดหาสื่อการเรียนการสอน ด้วยการขอความช่วยเหลือจาก ผู้ปกครอง และงบประมาณของหน่วยงานต้นสังกัด สื่อในห้องเรียนมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อการเรียนการสอนที่ครูประจำชั้นใช้มากที่สุด ได้แก่ เพลง นิทาน และของเล่น สื่อที่เด็กทุกกลุ่ม อายุสนใจมากที่สุด ได้แก่ เพลง และนิทาน และสภาพของสื่อในปัจจุบันอยู่ในสภาพที่พอจะใช้งาน ต่อไปได้

ปัญหาที่พบคือจำนวนสื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงิน เพื่อจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

4.2.2) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ครูประจำชั้นได้รับการคัดเลือก เพราะผู้บริหารมีความเห็นว่าเป็นคนในหมู่บ้าน และรักเด็กซึ่งมีการเตรียมตัวก่อนมาทำการสอน โดยการเข้ามาสังเกตการสอนจากครูคนเดิมและทำ ความคุ้นเคยกับเด็กในศูนย์ก่อน ครูประจำชั้นมีความพอใจกับการสอนเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ซึ่ง ไม่เคยเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ได้จัด นอกเหนือจากการรับการอบรมและศึกษาดูงานแล้ว ครูประจำชั้นได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ให้กับ เด็กวัยอนุบาล และผู้บริหารไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอนเพราะผู้บริหารเป็นผู้ใหญ่บ้านจึงมีภาระกิจ ที่ต้องดูแลงานในหมู่บ้านและขาดความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาล

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ และผู้บริหารไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอน ซึ่งแก้ไข โดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก วัยอนุบาล

4.2.3) หลักสูตรหรือแนวทางการจัดประสบการณ์

ครูประจำชั้นได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ
 สาเหตุที่เลือกใช้หลักสูตรนี้เพราะทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ แต่ไม่ได้ทำแผนการสอน
 ปัญหาที่พบคือ หลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรใหม่ได้รับการอบรมเพียงครั้งเดียว
 จึงยังไม่มีความเข้าใจและยังไม่สามารถเขียนแผนการสอนได้ ซึ่งแก้ไขโดยขอคำแนะนำจากพัฒนาการ
 และครูที่สอนชั้นอนุบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ ที่ใช้หลักสูตรนี้

4.2.4) กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

ก. ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นได้จัดการกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

08.00 – 08.30 น.	รับเด็ก
08.30 – 08.45 น.	เคารพธงชาติ
08.45 – 09.00 น.	ตรวจสอบภาพ ไปห้องน้ำ
09.00 – 09.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 – 10.20 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี
10.20 – 10.30 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.30 – 11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 – 12.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
12.00 – 14.00 น.	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.30 น.	เก็บที่นอน ถ้างหน้า
14.30 – 15.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้น ได้คำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน
 ของเด็กทุกวัย ซึ่งวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ การร้องเพลง และ
 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ทางศูนย์ได้เปิดโอกาสให้กับผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและดูแลเด็กในขณะที่
 ทำกิจกรรมในห้องเรียน ผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบคณะอายุต่อครู คือการที่เด็กโต
 คอยดูแลและช่วยเหลือเด็กเล็ก เป็นการแบ่งเบาภาระของครู ส่วนผลเสียคือไม่สามารถจัดกิจกรรม
 ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคนได้ กิจกรรมบางอย่างง่ายเกินไปสำหรับเด็กโต และ
 กิจกรรมบางอย่างยากเกินไปสำหรับเด็กเล็ก

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละวัยได้ ซึ่งแก้ไขโดยสังเกตพัฒนาการของเด็กแต่ละคน และจัดกลุ่มเด็กตามระดับพัฒนาการ เพื่อจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละวัย

ข. พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

ครูประจำชั้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคะอายุ มีผลดีต่อเด็กคือ เด็กโตคอยดูแลและช่วยเหลือเด็กเล็ก โดยเฉพาะในขณะที่ทำกิจกรรม เด็กโตบางคนจะคอยสอนน้อง และยังจะทำให้เด็กเล็กมีความรู้เท่ากับเด็กโตด้วย และพบว่าอาจมีปัญหาเกี่ยวกับเด็กคือ เด็กโตอาจรังแกเด็กเล็ก

ปัญหาที่พบคือ เด็กโตรังแกเด็กเล็ก ซึ่งแก้ไขโดยคอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

4.2.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูประจำชั้น ได้วัดและประเมินพัฒนาการเด็กอยู่ตลอดเวลา ด้วยการสังเกต และประเมินสะสมผลงานเด็ก ซึ่งทำการรายงานพัฒนาการของเด็กจากการพูดคุยกับผู้ปกครอง ในขณะที่ผู้ปกครองมารับส่งเด็ก รวมทั้งการพูดคุยกับผู้ปกครองเมื่อพบกันในห้องเรียน เพราะครูประจำชั้นเป็นคนในห้องเรียนจึงมีโอกาสพบกับผู้ปกครองบ่อยครั้ง ทางศูนย์ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก และพัฒนาการที่พบมากที่สุดคือพัฒนาการด้านสังคม

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก อนุบาล และไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก จึงไม่สามารถรายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบได้ ซึ่งแก้ไขโดยการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ และรายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก และเนื่องจากครูประจำชั้นเป็นคนในห้องเรียนจึงมีโอกาสพบกับผู้ปกครองบ่อยครั้ง จึงสามารถพูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องพัฒนาการของเด็กได้บ่อยครั้ง

4.2.6) การนิเทศการสอน

ครูประจำชั้นได้รับการนิเทศจาก พัฒนาการประจำคาบและอำเภอ ด้วยวิธีการสังเกตและการพูดคุย ซึ่งครูประจำชั้นมีความต้องการให้นิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็ก

ปัญหาที่พบคือ พัฒนาการที่ทำหน้าที่นิเทศมาทำการนิเทศไม่สม่ำเสมอ ทำให้ครูขาดความรู้และไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของตนเอง ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง โดยศึกษาจากหนังสือ และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย และนำประสบการณ์จากการสอนมาปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

5.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นหรือครูพี่เลี้ยงในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา เป็นหญิง อายุ 59 ปี มีเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ คือ อายุระหว่าง 3-4 ปี 21 คน อายุ 4-5 ปี 26 คน และอายุ 5-6 ปี 16 คน รวมทั้งหมด 63 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปกศ.สูง ประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลและเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ 22 ปี

5.2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

5.2.1) การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ก. การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ครูประจำชั้นได้จัดห้องเรียนให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก แต่เด็กมีจำนวนมากห้องเรียนจึงมีความคับแคบ รวมทั้งไม่มีเครื่องเล่นสนามให้เด็กเล่น ด้านครุภัณฑ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะชั้นวางของ และมีขนาดใหญ่ไม่เหมาะสมกับเด็ก นอกเหนือจากอาคารสถานที่บริเวณศูนย์แล้วครูประจำชั้นไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กในสถานที่อื่น

ปัญหาที่พบคือ ห้องเรียนและสนามคับแคบ ไม่มีเครื่องเล่นสนาม รวมทั้งขาดแคลนครุภัณฑ์ คือ ชั้นวางของ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้กับผู้บริหารศูนย์ เพื่อดำเนินการแก้ไข ซึ่งขณะนี้ผู้บริหารศูนย์กำลังดำเนินการขยายอาคาร และสนามในศูนย์ให้กว้างขึ้นรวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงิน เพื่อจัดซื้อ เครื่องเล่นสนามและครุภัณฑ์เพิ่มเติม

ข. สื่อการเรียนการสอน

ครูประจำชั้น ได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ จากหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดสรรให้ในแต่ละปี และจากเงินส่วนตัวของผู้บริหาร สื่อในปัจจุบันมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อที่ใช้มากที่สุดคือ เพลง และสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสนใจมากที่สุดคือ ของเล่นและเกมการศึกษา สภาพของสื่อในปัจจุบัน เช่น เกมการศึกษามีสภาพชำรุดเสียหาย

ปัญหาที่พบคือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และสื่อบางอย่างมีการชำรุดเสียหาย ซึ่งแก้ไขโดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการบริจาคเงิน เพื่อนำมาซื้อสื่อหรืออุปกรณ์ที่สามารถจะนำมาเป็นสื่อได้ ส่วนสื่อที่มีการชำรุดเสียหาย ถ้าซ่อมแซมได้จะทำการซ่อมแซมหรือถ้าซ่อมแซมไม่ได้ก็นำไปใช้เป็นประโยชน์อย่างอื่นต่อไป

5.2.2) การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ครูประจำชั้น ได้รับการคัดเลือก เพราะผู้บริหารมีความเห็นว่าเคยสอนเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสอนเด็กวัยอนุบาลในหน่วยงานอื่นมาก่อน พอที่จะสอนเด็กวัยอนุบาลได้ จึงมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้น ซึ่งได้เตรียมตัวโดยทดลองสอนก่อน 2 สัปดาห์ ครูประจำชั้นไม่พอใจกับการสอนแบบคละอายุ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการดูแลเด็กไม่ทั่วถึง ครูประจำชั้น ไม่เคยเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ เพราะทางหน่วยงานต้นสังกัดไม่เคยจัด แต่ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการสอนเด็กอนุบาล และผู้บริหารไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอนเพราะมีภาระกิจมากในการบริหารงานในวัด

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และผู้บริหารไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอน ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากการอ่านหนังสือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาล

5.2.3) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ครูประจำชั้น ได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ ซึ่งทางหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ และได้จัดทำแผนการสอนเป็นรายสัปดาห์

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพราะเป็นหลักสูตรใหม่ ซึ่งแก้ไขโดยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้และขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต้นสังกัดที่มานิเทศ

5.2.4) กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ประกอบด้วย

ก. ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นได้จัดตารางกิจกรรมประจำวันไว้ ดังนี้

08.00 – 08.30 น.	รับเด็ก
08.30 – 08.45 น.	เคารพธงชาติ
08.45 – 09.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 – 10.20 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี
10.20 – 10.30 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.30 – 11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 – 12.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
12.00 – 14.00 น.	นอนพัก่อน
14.00 – 14.30 น.	เก็บที่นอน ต่างหน้า
14.30 – 15.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

การจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น คำนึงถึงความสนใจของเด็กและพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย โดยเน้นพัฒนาการทุกด้าน ซึ่งวิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมากที่สุด คือการร้องเพลงและกิจกรรมศิลปะ ครูประจำชั้นพบว่าเด็กชอบกิจกรรมศิลปะมากที่สุด ทางศูนย์เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น ช่วยดูแลเด็ก และพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบคละอายุมีผลคือครูคือเด็กโคได้ช่วยเหลือเด็กเล็กในการเรียน ทำให้ครูไม่เหนื่อยที่จะต้องมาคอยสอนหรือตอบคำถามของเด็กทุกคน ผลเสียคือเด็กแต่ละวัยต้องเรียนต่างกัน ดังนั้นจึงยากต่อการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่สามารถจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้ตามระดับความสามารถของเด็กแต่ละวัย เพราะเด็กมีอายุต่างกัน ซึ่งแก้ไขโดยขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต้นสังกัดที่มานิเทศ และนำประสบการณ์ในการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป

ข. พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ครูประจำชั้นพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบคละอายุ มีผลคือเด็กคือทำให้เด็กโคช่วยเหลือเด็กเล็ก และพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบคละอายุ มีปัญหาเกิดขึ้นกับเด็ก โดยเฉพาะในด้านการเรียนคือเด็กเล็กครบวงนเด็กโคในขณะที่ครูสอน ทำให้เด็กโคไม่มีสมาธิในการเรียน และเด็กโครังแกเด็กเล็ก

ปัญหาที่พบคือ เด็กเล็กרבวณเด็กโคขณะที่ครูตอน และเด็กโควังแกเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กในห้องเรียนมีจำนวนมากจึงดูแลไม่ทั่วถึง ซึ่งแก้ไขโดยให้เด็กทุกคนช่วยดูว่าหากมีการทะเลาะหรือแกล้งกันให้รีบมาบอกกับครูเพื่อที่จะแก้ไขได้ทัน

5.2.5) การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูประจำชั้น ได้วัดและประเมินพัฒนาการเด็กอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการสังเกต และดูผลงานของเด็ก โดยรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้กับผู้ปกครองทราบ ด้วยการพูดคุยกับผู้ปกครองในช่วงที่มารับส่งเด็ก ซึ่งทางศูนย์ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก และพัฒนาการที่พบมากที่สุดคือพัฒนาการด้านสังคม

ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอนุบาล เพราะไม่มีการจัดประชุม และไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยการพูดคุยกับผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ และรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก

5.2.6) การนิเทศการสอน

ครูประจำชั้น ได้รับการนิเทศการสอนจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยจะมาทำการนิเทศด้วยการสังเกต การพูดคุย และการตรวจดูผลงานของครู ซึ่งครูประจำชั้นมีความต้องการให้นิเทศในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบคือ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต้นสังกัดมาทำการนิเทศไม่สม่ำเสมอ ทำให้ครูไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของตนเอง และไม่มีข้อมูลมาปรับปรุงการสอน ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง จากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการสอนเด็กอนุบาล เพื่อนำมาปรับปรุงการสอน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามผู้ปกครอง

ข้อมูลจากการสอบถามผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 3 – 10

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองและเด็กในความดูแล

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	สปช.		ศช.		กพร.		ศน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)	(N = 33)	(N = 28)	(N = 56)	(N = 143)					
เพศ										
ชาย	16	61.54	24	72.73	12	42.86	29	51.79	81	56.64
หญิง	10	38.46	9	27.27	16	57.14	27	48.21	62	43.36
อายุ										
ต่ำกว่า 21 ปี	2	7.69	-	-	-	-	4	7.14	6	4.20
21 – 30 ปี	6	23.08	7	21.21	15	53.57	25	44.64	53	37.06
31 – 40 ปี	10	38.46	20	60.61	11	39.29	18	32.14	59	41.26
41 – 50 ปี	7	26.92	6	18.18	2	7.14	8	14.29	23	16.08
50 ปีขึ้นไป	1	3.85	-	-	-	-	1	1.79	2	1.40
วุฒิการศึกษา										
ประถมศึกษา	17	65.38	-	-	18	64.29	38	67.86	73	51.05
มัธยมศึกษา										
หรือเทียบเท่า	8	30.77	8	24.24	8	28.57	18	32.14	42	29.37
อนุปริญญา										
หรือเทียบเท่า	1	3.85	11	33.33	2	7.14	-	-	14	9.79
ปริญญาตรี	-	-	13	39.39	-	-	-	-	13	9.09
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	1	3.03	-	-	-	-	1	0.70

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

สถานภาพ	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด										
	สปข.		สข.		กพร.		ศน.		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)		
อาชีพ											
ค้าขาย	1	3.85	4	12.12	3	10.71	11	19.64	19	13.29	
รับจ้าง	12	46.15	11	33.33	10	35.71	16	28.57	49	34.27	
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	3.85	3	9.10	-	-	-	-	4	2.80	
รับราชการ	1	3.85	6	18.18	-	-	2	3.57	9	6.29	
เกษตรกรรวม	11	42.30	-	-	15	53.57	27	48.21	53	37.06	
อื่น ๆ	-	-	9	27.27	-	-	-	-	9	6.29	
เกี่ยวข้องกับนักเรียน											
บิดา	14	53.85	24	72.72	12	42.86	24	42.86	74	51.75	
มารดา	8	30.77	8	24.24	16	57.14	22	39.29	54	37.76	
อื่น ๆ	4	15.38	1	3.03	-	-	10	17.86	15	10.49	

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด มากที่สุดร้อยละ 56.64 เป็นชาย ร้อยละ 41.26 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 51.05 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 51.05 ร้อยละ 37.06 มีอาชีพเกษตรกร และ ร้อยละ 51.75 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กคือเป็นบิดา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 61.54 เป็นชาย ร้อยละ 38.46 มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 65.38 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 46.15 มีอาชีพรับจ้าง และร้อยละ 53.85 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กคือเป็นบิดา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 72.73 เป็นชาย ร้อยละ 60.61 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 39.39

มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 33.33 มีอาชีพรับจ้าง และร้อยละ 72.72 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กคือเป็นบิดา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 57.14 เป็นหญิง ร้อยละ 53.57 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 64.29 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 53.57 มีอาชีพเกษตรกรกรรม และร้อยละ 57.14 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กคือเป็นมารดา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา มากที่สุด ร้อยละ 51.79 เป็นชาย ร้อยละ 44.64 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 67.86 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 48.21 มีอาชีพเกษตรกรกรรม และร้อยละ 42.86 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กคือเป็นบิดา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพของเด็กในความดูแล

สถานภาพของเด็ก ในความดูแลของ ผู้ปกครอง	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	สปช.		ศช.		กพร.		ศน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)		(N = 33)	(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)		
เพศ										
ชาย	14	53.85	15	45.45	15	53.57	26	46.43	70	48.95
หญิง	12	46.15	18	54.55	13	46.23	30	53.57	73	51.05
อายุ										
3-4 ปี.	9	34.62	9	27.27	14	50.00	18	32.14	50	34.97
4-5 ปี.	10	38.46	11	33.33	8	28.57	24	42.86	53	37.06
5-6 ปี.	7	26.92	13	39.40	6	21.43	14	25.00	40	27.97
เป็นบุตรคนที่										
1	14	53.85	19	57.58	21	75.00	31	55.36	85	59.44
2	11	42.30	10	30.30	7	25.00	19	33.93	47	32.87
3	1	3.85	3	9.09	-	-	4	7.14	8	5.59
4	-	-	1	3.03	-	-	2	3.57	3	2.10
มีพี่น้อง										
เป็นลูกคนเดียว	16	61.54	11	33.33	18	64.29	31	55.36	76	53.15
2 คน	5	19.23	15	45.46	9	32.14	19	33.93	48	33.56
3 คน	3	11.54	6	18.18	1	3.57	4	7.14	14	9.79
4 คน	2	7.69	1	3.03	-	-	2	3.57	5	3.50
เรียนอยู่ในห้องเรียน										
1 คน	24	92.31	31	93.94	27	96.43	53	94.64	135	94.41
2 คน	2	7.69	2	6.06	1	3.57	3	5.36	8	5.59
ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ										
บิดามารดา	20	76.92	33	100.00	26	92.86	50	89.29	129	90.21
อื่น ๆ	6	23.08	-	-	2	7.14	6	10.71	14	9.79

จากตารางที่ 4 แสดงว่า สถานภาพของเด็กในความดูแลของผู้ปกครอง ในโรงเรียนและศูนย์ ทั้ง 4 สังกัด มากที่สุดร้อยละ 51.05 เป็นหญิง ร้อยละ 37.06 มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ร้อยละ 59.44 เป็นลำดับบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 53.15 เป็นลูกคนเดียว ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.41 มีบุตรที่เรียนอยู่ใน ห้องเรียน 1 คน และร้อยละ 90.21 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดามารดา

สถานภาพของเด็กในความดูแลของผู้ปกครอง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 53.85 เป็นชาย ร้อยละ 38.46 มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ร้อยละ 53.85 เป็นลำดับบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 61.54 เป็นลูกคนเดียว ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.31 มีบุตร ที่เรียนอยู่ในห้องเรียน 1 คน และร้อยละ 76.92 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดามารดา

สถานภาพของเด็กในความดูแลของผู้ปกครอง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน มากที่สุดร้อยละ 54.55 เป็นหญิง ร้อยละ 39.40 มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ร้อยละ 57.58 เป็นลำดับบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 45.46 มีพี่น้อง 2 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.94 มีบุตรที่เรียน อยู่ในห้องเรียน 1 คน และปัจจุบันเด็กทุกคนอาศัยอยู่กับบิดามารดา

สถานภาพของเด็กในความดูแลของผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนา ชุมชน มากที่สุดร้อยละ 53.57 เป็นชาย ร้อยละ 50.00 มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 เป็นลำดับบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 64.29 เป็นลูกคนเดียว ส่วนใหญ่ร้อยละ 96.43 มีบุตรที่เรียน อยู่ในห้องเรียน 1 คน และร้อยละ 92.86 ปัจจุบันเด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา

สถานภาพของเด็กในความดูแลของผู้ปกครอง ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัด กรมการศาสนา มากที่สุดร้อยละ 53.57 เป็นหญิง ร้อยละ 42.86 มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ร้อยละ 55.36 เป็นลำดับบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 55.36 เป็นลูกคนเดียว ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.64 มีบุตรที่เรียน อยู่ในห้องเรียน 1 คน และร้อยละ 89.29 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดามารดา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามนโยบายการจัดการเรียนการสอน

นโยบายการจัดการเรียนการสอน	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด										
	สปร.		สร.		กพร.		สน.		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)		
1. การจัดและการเข้าร่วมประชุม											
เรื่องนโยบายการจัดการเรียน											
การสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล											
คะอายุ											
จัดประชุมและเข้าร่วมการประชุม	20	76.92	31	93.94	25	89.29	24	42.86	100	69.93	
จัดประชุมแต่ไม่ได้เข้าร่วม											
การประชุม	6	26.92	2	6.06	3	10.71	32	57.14	43	30.07	
ไม่ได้จัดประชุม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. การเปิดเข้าร่วมกำหนด											
นโยบายการจัดการเรียน											
การสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล											
คะอายุ											
เข้าร่วมกำหนด	19	73.08	16	48.48	22	78.57	35	62.50	92	64.34	
ไม่ได้เข้าร่วมกำหนด	7	26.92	17	51.52	6	21.43	21	37.50	51	35.66	

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคะอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัดมากที่สุดร้อยละ 69.93 ได้เข้าร่วมในการจัดประชุมเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 64.34 ได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคะอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.92 ได้เข้าร่วมในการจัดประชุมเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 73.08 ได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคะอายุ

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.94 ได้เข้าร่วมในการจัดประชุมเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน
และร้อยละ 51.52 ไม่ได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
คละอายุ

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน
ส่วนใหญ่ร้อยละ 89.29 ได้เข้าร่วมในการจัดประชุมเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ
78.57 ได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
มากที่สุดร้อยละ 57.14 ไม่ได้เข้าร่วมในการจัดประชุมเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอน และ
ร้อยละ 62.50 ได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละ
อายุ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการจัด
อาคารสถานที่และครุภัณฑ์

การจัดสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ และครุภัณฑ์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	สพข.		สข.		กพข.		ศน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)	
1. การเข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการ จัดอาคารสถานที่										
ช่วยเหลือ	17	65.38	14	42.42	24	85.71	42	75.00	97	67.83
ไม่ได้ช่วยเหลือ	9	34.62	19	57.58	4	14.29	14	25.00	46	32.17
2. ห้องกิจกรรมพิเศษที่ต้องการให้มี โรงเรียนและศูนย์จัดให้มี										
ห้องศิลปะ	1	3.85	8	24.24	7	25.00	9	16.07	25	17.48
ห้องดนตรี	3	11.54	7	21.21	3	10.71	12	21.43	25	17.48
ห้องสมุด	13	50.00	11	33.33	4	14.29	19	33.93	47	32.87
ห้องของเล่น	8	30.77	5	15.15	14	50.00	15	26.79	42	9.37
ห้องอื่น ๆ	1	3.85	2	6.06	-	-	1	1.79	4	2.80

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง
4 สังกัด มากที่สุดร้อยละ 67.83 ได้ช่วยเหลือทางโรงเรียนและศูนย์ในการจัดอาคารสถานที่ และ
ร้อยละ 32.87 ต้องการให้จัดห้องสมุด

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประ
ถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 65.38 ได้ช่วยเหลือทางโรงเรียนในการจัดอาคารสถานที่ และร้อยละ
50.00 ต้องการให้จัดห้องสมุด

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาเอกชน มากที่สุดร้อยละ 57.58 ไม่ได้ช่วยเหลือในการจัดอาคารสถานที่ และร้อยละ 33.33 ต้องการ
ให้จัดห้องสมุด

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน
ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.71 ช่วยเหลือทางศูนย์ในการจัดอาคารสถานที่ และร้อยละ 50.00 ต้องการให้จัด
ห้องของเล่น

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ช่วยเหลือทางศูนย์ในการจัดอาคารสถานที่ และร้อยละ 33.93 ต้องการให้จัด
ห้องสมุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสื่อ
การเรียนการสอน

การจัดสภาพแวดล้อม ด้านสื่อการเรียนการสอน	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด										
	สพช.		สช.		กพช.		ศน.		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)		
1. การมีส่วนช่วยหาสื่อการเรียน											
การสอน											
มีส่วนช่วยหา	14	53.85	19	57.58	12	42.86	35	62.50	80	55.94	
ไม่มีส่วนช่วยหา	12	46.15	14	42.42	16	57.14	21	37.50	63	44.06	
2. สภาพของสื่อการเรียนการสอน											
สภาพดี	8	30.77	14	42.42	9	32.14	13	23.21	44	30.77	
สภาพปานกลาง	16	61.54	19	57.58	17	60.71	38	67.86	90	62.94	
สภาพชำรุด	2	7.69	-	-	2	7.14	5	8.93	9	6.29	
3. ประเภทของสื่อการเรียน											
การสอนที่ต้องการให้ครูจัดหา											
เพิ่มเติม มากที่สุด											
ของเล่นและเครื่องเล่น	3	11.54	1	3.03	6	21.43	10	17.86	18	12.59	
หนังสือนิทาน	5	19.23	3	9.09	3	10.71	7	12.50	18	12.59	
สื่อประเภทของจริง	2	7.69	5	15.15	1	3.57	2	3.57	10	6.99	
สื่อประเภทของจำลอง	2	7.69	3	9.09	4	14.29	5	8.93	14	9.79	
รูปภาพ และบัตรคำ	3	11.54	1	3.03	4	14.29	8	14.29	16	11.19	
เทปเพลง และเทปนิทาน	2	7.69	6	18.18	5	17.86	8	14.29	21	14.69	
เกมการศึกษา	8	30.77	13	39.39	3	10.71	16	28.57	40	27.97	
สื่อประเภทอื่น ๆ	1	3.85	1	3.03	-	-	1	1.79	3	2.10	

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุใน โรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัดมากที่สุดร้อยละ 55.94 มีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอนมากที่สุดร้อยละ 55.94 ร้อยละ 62.94 สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีสภาพปานกลางพอที่จะใช้สอนได้ และร้อยละ 27.97 ต้องการให้ครูจัดหาสื่อประเภทเกมการศึกษา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 53.85 มีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ หนังสือนิทาน
และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูตั้งให้เด็กนำมา ร้อยละ 61.54 สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีสภาพ
ปานกลางพอที่จะใช้สอนได้ และร้อยละ 30.77 ต้องการให้ครูจัดหาสื่อประเภทเกมการศึกษา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน มากที่สุดร้อยละ 57.58 มีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ตุ๊กตาผ้าขนสัตว์
เทปเพลง แผ่นภูมิ รูปภาพ หนังสือแบบเรียน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูตั้งให้เด็กนำมา และ
ร้อยละ 57.58 สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีสภาพปานกลางพอที่จะใช้สอนได้ และร้อยละ 39.39
ต้องการให้ครูจัดหาสื่อประเภทเกมการศึกษา

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน
มากที่สุดร้อยละ 57.14 ไม่มีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60.71 สื่อการเรียนการสอนใน
ปัจจุบันมีสภาพปานกลางพอที่จะใช้สอนได้ และร้อยละ 21.43 ต้องการให้ครูจัดหาสื่อประเภทของ
เล่นและเครื่องเล่น

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
มากที่สุดร้อยละ 62.50 มีส่วนช่วยหาสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ สมุด หนังสือแบบเรียน และอุปกรณ์
เครื่องเขียน ร้อยละ 67.86 สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีสภาพปานกลางพอที่จะใช้สอนได้
และร้อยละ 28.57 ต้องการให้ครูจัดหาสื่อประเภทเกมการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำนวนคาบกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรม ของครูประจำชั้น	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	สปร.		สร.		กพข.		ศน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)	(N = 33)	(N = 28)	(N = 56)	(N = 143)					
1. การจัดการเรียนการสอน										
ตรงตามความต้องการ	11	42.31	6	18.18	3	10.71	15	26.79	35	24.48
ต้องการให้สอนหนังสือ มากกว่านี้	8	30.77	17	51.52	4	14.29	28	50.00	57	39.86
ต้องการให้ทำกิจกรรมมากขึ้น เพื่อเสริมความพร้อม	7	26.92	10	30.30	21	75.00	13	23.21	51	35.66
2. การเปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน										
มีโอกาส	8	30.77	14	42.42	19	67.86	21	37.50	62	43.36
ไม่มีโอกาส	18	69.23	19	57.58	9	32.14	35	62.50	81	56.64
3. การเข้าร่วมกิจกรรมอื่น นอกเหนือจากการเรียนการสอน										
ได้เข้าร่วม	7	26.92	16	48.48	17	60.71	13	23.21	53	37.06
ไม่ได้เข้าร่วม	19	73.08	17	51.52	11	39.29	43	76.79	90	62.94

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัดมากที่สุดร้อยละ 39.86 ต้องการให้สอนหนังสือมากกว่านี้ ร้อยละ 56.64 ไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 62.94 ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 42.31 ต้องการให้สอนหนังสือมากกว่านี้ ร้อยละ 69.23 ไม่มี

โอกาสในการแสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 73.08 ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้ปกครองเด็กของวัยอนุบาลกลาง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน มากที่สุดร้อยละ 51.52 ต้องการให้สอนหนังสือมากกว่านี้ ร้อยละ 57.58 ไม่มีโอกาสในการ
แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 51.52 ไม่ได้เข้าร่วม
กิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลกลาง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน
ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ต้องการให้ทำกิจกรรมมากขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อม ร้อยละ 67.68 มีโอกาส
ในการแสดงความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และร้อยละ 60.71 ได้เข้า
ร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลกลาง ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
มากที่สุดร้อยละ 50.00 ต้องการให้สอนหนังสือมากกว่านี้ ร้อยละ 62.50 ไม่มีโอกาสในการแสดง
ความคิดเห็นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และส่วนใหญ่ร้อยละ 76.79 ไม่ได้
เข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับ พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

กิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก วัยอนุบาลคละอายุ	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	ส.ป.ช.		ส.ช.		กพช.		กน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)	
1. พฤติกรรมของเด็กที่ต้องการ ให้ครูประจำชั้นจัดเพิ่มเติม มากที่สุด										
ฝึกมารยาท	8	30.77	7	21.21	10	35.71	13	23.21	38	26.57
ฝึกสมาธิ	2	7.69	3	9.09	2	7.14	4	7.14	11	7.69
ฝึกทักษะนิสสัยที่ดี	9	34.62	10	30.30	6	21.43	18	32.14	43	30.07
ฝึกให้เล่นหรือทำงานแล้วเก็บ	7	26.92	12	36.36	10	35.71	21	37.50	50	34.97
อื่น ๆ	-	-	1	3.03	-	-	-	-	1	0.70
2. ประโยชน์ที่เด็กได้รับจากการจัด การเรียนการสอนแบบคละอายุ										
มีประโยชน์	22	84.62	26	78.79	26	92.86	48	85.71	112	78.32
ไม่มีประโยชน์	4	15.38	7	21.21	2	7.14	8	14.29	31	21.68
3. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่เด็ก หลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ใน ห้องเรียนเดียวกัน										
มีปัญหาเกิดขึ้น	12	46.15	20	60.61	13	46.43	2	41.07	68	47.55
ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น	14	53.85	13	39.39	15	53.57	33	58.93	75	52.45

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัดมากที่สุดร้อยละ 34.97 ต้องการให้ครูประจำชั้นฝึกการเล่น หรือทำงานแล้วรู้จักเก็บให้เรียบร้อย ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.32 พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีประโยชน์ต่อเด็ก และร้อยละ 52.45 พบว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 34.62 ต้องการให้ครูประจำชั้นฝึกลักษณะนิสัยที่ดี ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.62 พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีประโยชน์ต่อเด็กโดยให้เหตุผลว่าเด็กที่มีอายุน้อยจะได้เรียนรู้จากเด็กที่มีอายุมากกว่า จะทำให้พัฒนาการด้านสติปัญญาเพิ่มขึ้น เด็กแต่ละวัยรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และได้เรียนรู้จากการคบเพื่อนต่างวัย ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 15.38 ที่พบว่าไม่มีประโยชน์ให้เหตุผลว่า เด็กที่จะขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรจะได้เรียนหนังสือ จึงควรแบ่งเป็นระดับชั้น มิฉะนั้นครูต้องคอยดูแลเด็กเล็กทำให้ไม่สนใจเด็กโต และการสอนเด็กแต่ละระดับอายุไม่เหมือนกันจึงทำให้เด็กเล็กเรียนไม่รู้เรื่อง ร้อยละ 53.85 พบว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 46.15 พบว่ามีปัญหาให้เหตุผลว่า ครูจะดูแลแต่เด็กเล็กไม่สนใจเด็กโต

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มากที่สุดร้อยละ 36.63 ต้องการให้ครูประจำชั้นฝึกการเล่น หรือการทำงานแล้วเก็บส่วนใหญ่อ้อยละ 78.79 พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีประโยชน์ต่อเด็ก โดยให้เหตุผลว่ามีประโยชน์เพราะเด็กไม่รู้ศึกเครียดกับการเรียน เด็กเรียนรู้ได้เร็วขึ้นจากเด็กโต เด็กรู้จักการเข้าสังคม รู้จักการช่วยเหลือเด็กเล็ก เคารพสิทธิของผู้อื่นได้เรียนรู้บทบาทของตนเองในการเป็นที่เพื่อน้อง เด็กโตจะช่วยสอนเด็กเล็ก เด็กเล็กเรียนรู้ทันกับเด็กโต เด็กเล็กเลียนแบบในทางที่ดีของเด็กโต มีการเอื้ออาทรต่อกัน เด็กเล็กและเด็กโตจะเล่นด้วยกันได้ดีกว่าเด็กที่มีระดับอายุเดียวกัน เพราะเด็กที่มีอายุเท่ากันมักจะทะเลาะกัน ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 21.21 ที่พบว่าไม่มีประโยชน์ ให้เหตุผลว่าเด็กโตเรียนไม่เต็มທີ່เหมือนกับโรงเรียนที่จัดชั้นเรียนแบบแบ่งตามชั้น บุคลากรยังไม่มีความพร้อมที่จะสอนเด็กแบบคละอายุได้และต้องการให้สอนแบบแบ่งระดับชั้น เด็กโตขาดความสนใจจากครูและจะทำให้เด็กโตเรียนช้า เด็กโตไม่มีศักยภาพพอที่จะช่วยเหลือครูได้ ทำให้ครูไม่เน้นถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละระดับอายุอย่างเต็มที่ ร้อยละ 60.61 พบว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 39.39 พบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นให้เหตุผลว่าเด็กโตจะรังแกเด็กเล็ก จะทำให้ครูตีบสนในเนื้อหาและหลักสูตรที่ให้เด็กเรียน เพราะสื่อการเรียนการสอนจะต้องแตกต่างกันไปตามวัยของเด็ก เด็กที่มีอายุน้อยไม่สามารถเรียนรู้เหมือนกับเด็กที่มีอายุมากกว่าได้ เด็กโตขาดสมาธิในการเรียนเพราะจะถูกเด็กเล็กรบกวน ครูหนี้อกับการสอนเพราะจำนวนเด็กคละอายุมีมากเกินไป

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มากที่สุดร้อยละ 35.71 ต้องการให้ครูประจำชั้นฝึกมารยาท และการฝึกให้เล่นหรือการทำงานแล้วรู้จัก

เก็บให้เรียบร้อย ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.86 พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีประโยชน์ต่อเด็กโดยให้เหตุผลว่าเด็กจะรู้จักเอื้อเฟื้อแก่ผู้อื่น รู้จักการเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เด็กที่มีอายุมากกว่าจะดูแลเด็กที่มีอายุน้อยกว่า เด็กได้เรียนรู้การใช้ชีวิตกับเด็กต่างวัยได้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเด็กที่มีอายุต่างกัน เด็กมีพัฒนาการทางสังคมและพัฒนาการด้านอื่นเมื่ออยู่กับเด็กที่มีอายุต่างกัมนำการเรียนรู้จากการใช้ชีวิตในห้องไปใช้ในสังคมได้จริง และเด็กเล็กจะได้เรียนรู้จากเด็กโตทำให้เด็กเล็กในห้องเรียนคละอายุมีความรู้มากกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่เรียนแบบแบ่งตามชั้น ร้อยละ 53.57 พบว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 46.43 พบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นให้เหตุผลว่า เด็กโตจะรังแกเด็กเล็กจะทำให้ครูสอนยาก เพราะเด็กมีความแตกต่างกันมากและมีการแข่งขัน

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดตั้งกัศกรมการศาสนา มากที่สุดร้อยละ 37.50 ต้องการให้ครูประจำชั้นฝึกการเล่นหรือทำงานแล้วเก็บ ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.71 พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุมีประโยชน์ต่อเด็ก โดยให้เหตุผลว่าเด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากเด็กที่มีอายุต่างกันได้ เด็กจะมีพัฒนาการดีขึ้น เด็กโตจะช่วยเหลือเด็กเล็ก ร้อยละ 58.93 พบว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้นจากการที่เด็กหลายกลุ่มอายุเรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองร้อยละ 41.07 พบว่ามีปัญหา โดยให้เหตุผลว่าเด็กโตจะรังแกเด็กเล็ก ครูจะมีความยากลำบากในการสอนเพราะเด็กมีความแตกต่างกันมาก และเด็กโตจะไม่ได้รับการดูแลจากครูเพราะครูจะสนใจเด็กเล็กมากกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการวัดและประเมินพัฒนาการ

การวัดและประเมินพัฒนาการ	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด									
	ทปช.		ทช.		กพช.		ศน.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 26)		(N = 33)		(N = 28)		(N = 56)		(N = 143)	
1. การประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินพัฒนาการ										
ประชุมและเข้าใจอย่างดี	11	42.31	5	15.15	-	-	-	-	16	11.19
ประชุมแต่ยังไม่เข้าใจ	2	7.69	2	6.06	-	-	-	-	4	2.80
ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม	13	50.00	26	78.79	-	-	-	-	39	27.27
ไม่มีการจัดการประชุม	-	-	-	-	28	100.00	56	100.00	84	58.74
2. พัฒนาการของเด็กที่ครูประจำชั้นประเมินที่ผู้ปกครองพบ										
ตรงตามความเป็นจริง	15	57.69	19	57.58	25	89.29	52	92.86	111	77.62
ยังไม่ตรงตามความเป็นจริง	2	7.69	5	15.15	3	10.71	4	7.14	14	9.79
ยังไม่ได้รับผลการประเมิน	9	34.62	9	27.27	-	-	-	-	18	12.59

จากตารางที่ 10 แสดงว่าผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัดมากที่สุดร้อยละ 58.74 ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ เนื่องจากทางโรงเรียนหรือศูนย์บางแห่งไม่มีการจัดประชุม และส่วนใหญ่ร้อยละ 77.62 พบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการได้ตรงตามความเป็นจริง

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุดร้อยละ 50.00 ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการที่ทางโรงเรียนจัด และส่วนใหญ่ร้อยละ 57.69 พบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการได้ตรงตามความเป็นจริง

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.79 ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ
ประเมินพัฒนาการที่ทางโรงเรียนจัด และร้อยละ 57.58 พบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการได้
ตรงตามความเป็นจริง

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน
ผู้ปกครองทุกคนไม่ได้เข้าร่วมการประชุม เพราะทางศูนย์ไม่มีการจัดประชุมเกี่ยวกับการวัดและ
ประเมินพัฒนาการ และส่วนใหญ่ร้อยละ 89.29 พบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการได้ตรงตาม
ความเป็นจริง

ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา
ผู้ปกครองทุกคนไม่ได้เข้าร่วมการประชุม เพราะทางศูนย์ไม่มีการจัดการประชุมเกี่ยวกับการวัดและ
ประเมินพัฒนาการ และส่วนใหญ่ร้อยละ 92.86 พบว่าครูประจำชั้นประเมินพัฒนาการได้ตรงตาม
ความเป็นจริง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ซึ่งได้จากแบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นจำนวน 4 คน ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

ลักษณะการจัดกิจกรรม ของครูประจำชั้น	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพช.	สช.	กพช.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1. วิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					
1.1 การเล่นเกม	3	3	2	1	9
1.2 การใช้กิจกรรมศิลปะ	5	5	4	3	17
1.3 การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	5	5	5	5	20
1.4 การเล่านิทาน	3	5	3	2	13
1.5 การใช้ปริศนาคำทาย	3	1	-	-	4
1.6 การทดลอง	1	-	-	-	1
1.7 การใช้คำคล้องจอง	5	5	1	1	12
1.8 การสาธิต	5	4	1	1	11
1.9 การร้องเพลง	5	5	5	5	20
1.10 การไปทัศนศึกษา	1	-	-	-	1
1.11 การรับบทบาทสมมติ	-	1	-	-	1
1.12 การถามคำถาม	5	5	3	2	15
2. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน	5	5	5	5	20
3. การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย (2 กิจกรรมขึ้นไป)	5	3	1	1	10
4. การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้	5	5	5	5	20
5. การจัดกิจกรรมที่มีความยากง่าย ตามระดับความสามารถของเด็กแต่ละคน	1	-	-	-	1
6. การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน	5	5	1	1	12
7. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ	5	5	5	5	20

ตารางที่ 11 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะการจัดกิจกรรม
ของครูประจำชั้น (ต่อ)

ลักษณะการจัดกิจกรรม ของครูประจำชั้น	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพข.	สข.	กพข.	สน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
8. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดง ความคิดเห็นหรือการแสดงออก	5	5	4	2	16
9. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุร่วมกันแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	3	5	1	-	9
10. การใช้ท่าตามที่เด็กทุกกลุ่มอายุมีโอกาสตอบได้	4	5	3	1	13
11. การตัดสินใจขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุ และเด็กยอมรับผลการตัดสินใจนั้น	5	5	5	2	17
12. การชี้ให้เด็กเห็นพฤติกรรมหรือแบบอย่างที่ดี ของเด็กเด็กและเด็กโต	4	5	2	-	11
13. การแนะนำให้เด็กโตและเด็กเล็กคอยช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน	4	5	3	1	13
14. การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต	5	5	2	1	13
15. การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา	5	5	5	2	17
16. การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดง ทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จ	5	5	-	-	10
17. การจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเรียบร้อย ครบถ้วนพร้อมที่เด็กทุกกลุ่มอายุจะปฏิบัติ และ เด็กสามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้อย่างราบรื่น	3	5	3	-	11
18. ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุ เมื่อเด็กพูด หรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม	5	5	5	2	17
19. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล	5	5	5	5	20

จากตารางที่ 11 แสดงว่าลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ให้กับเด็กวัยอนุบาล คละอายุทั้ง 4 สังกัด พบว่าวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง รวม 20 ครั้ง ได้แก่ การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ และการร้องเพลง ส่วนพฤติกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 20 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุและการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า วิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การใช้กิจกรรมศิลปะ การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ การใช้คำคล้องจอง การสาธิต การร้องเพลง และการถามคำถาม ส่วนพฤติกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย (2 กิจกรรมขึ้นไป) จัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ เช่น การวาดภาพ การปั้นดินน้ำมัน อย่างอิสระ การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดงความคิดเห็น หรือการแสดงออก การคัดค้านข้อขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการคัดค้านนั้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้อง ตลอดเวลา การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดงทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จ ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม และการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นให้กับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การใช้กิจกรรมศิลปะ การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่านิทาน การใช้คำคล้องจอง การร้องเพลง และการถามคำถาม ส่วนพฤติกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ เช่น การวาดภาพ และการปั้นดินน้ำมัน อย่างอิสระ การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออก การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน การใช้คำถามที่เด็กทุกกลุ่มอายุมีโอกาสตอบได้ การคัดค้านข้อขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการคัดค้านนั้น การชี้ให้เด็กเห็นพฤติกรรมหรือทำแบบอย่างที่ดีของเด็กเล็กและเด็กโต การแนะนำให้เด็กโตและเด็กเล็กคอยช่วย

เหลือซึ่งกันและกัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดงทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จ การจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเรียบร้อยครบถ้วนพร้อมที่เด็กทุกกลุ่มอายุจะปฏิบัติและเด็กสามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้อย่างราบรื่น ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม และการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ให้กับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่า วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ และการร้องเพลง ส่วนพฤติกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุทำงานหรือเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ เช่น การวาดภาพ และปั้นดินน้ำมัน อย่างอิสระ การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ การตัดสินใจขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการตัดสินนั้น การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม และการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ให้กับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่า วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การใช้กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ และการร้องเพลง ส่วนพฤติกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วม การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ เช่น การวาดภาพ และการปั้นดินน้ำมัน อย่างอิสระ และการใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ และการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล
 คละอายุ ซึ่งได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ จำนวน 4 ห้องเรียน
 แบ่งเป็น 3 คน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ดังตารางที่ 12
 และ 13

1) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ตารางที่ 12 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำแนกตาม
 พฤติกรรมที่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพข.	ศษ.	กพร.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1. แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต	6	6	6	6	24
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต	6	6	6	6	24
3. แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กโต	6	6	6	6	24
4. พูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร	6	6	6	6	24
5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ดี	4	6	2	2	14
6. ไม่รบกวนหรือเข้าเฝ้าเด็กโตในขณะที่ครูสอน	2	5	2	-	7
7. ไม่ทะเลาะหรือด้อยศักดิ์กับเด็กโต	2	3	1	1	7
8. ไม่แย่งของกับเด็กโต	4	5	5	4	18
9. ทำตามที่เด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี	5	6	4	4	19
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น	4	6	5	3	18
11. เคารพสิทธิของเด็กโต เช่น ขออนุญาต ก่อนใช้ของ	4	5	5	5	19
12. ช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง	6	6	6	6	24
13. ไม่พูดทำทาสหรือโอ้อวดกับเด็กโต	4	5	3	2	14
14. มีการปลอบโยนเด็กโตขณะร้องไห้	4	6	2	2	14
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กโต	5	5	4	2	16

จากตารางที่ 12 แสดงว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 24 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเด็กโต

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี. ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตรและการช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้องไห้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การเลียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ดี การทำตามที่เด็กโตแนะนำ บอก สอนในทางที่ดี การขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้องไห้ และการปลอบโยนเด็กโตขณะร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง

2) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ตารางที่ 13 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี จำแนกตาม
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพช.	ศษ.	กพร.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1. ไม่ยอมแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต	-	-	-	-	-
2. ไม่ยอมทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต	-	-	-	-	-
3. ไม่แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กโต	-	-	-	-	-
4. พูดคุยกับเด็กโตด้วยความไม่เป็นมิตร	-	-	-	-	-
5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ไม่ดี	2	-	4	4	10
6. รบกวนหรือขี้เข้าเด็กโตในขณะที่ครูสอน	4	1	4	6	15
7. ทะเลาะหรือค่อยดีกับเด็กโต	4	3	5	5	17
8. แย่งของกับเด็กโต	2	1	1	2	6
9. ทำตามที่เด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ไม่ดี	1	-	2	2	5
10. ไม่ยอมขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น	2	-	1	3	6
11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กโต เช่น ไม่ขออนุญาต ก่อนใช้ของ	2	1	1	1	5
12. ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง	-	-	-	-	-
13. พูดทำทนายหรือใช้อวดกับเด็กโต	2	1	3	4	10
14. ไม่ปฎอบโยนเด็กโตขณะร้องไห้	2	-	4	4	10
15. เล่นรุนแรงกับเด็กโต	1	1	2	4	8

จากตารางที่ 13 แสดงว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุดรวม 17 ครั้ง คือ การทะเลาะหรือค่อยดีกับเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด
รวม 4 ครั้ง ได้แก่ การรบกวนหรือขู่เข้าเด็กโตในขณะที่ครูสอน และการทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม 3 ครั้ง
คือ การทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง คือ การ
ทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อน
เกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง คือ การ
รบกวนหรือขู่เข้าเด็กโตในขณะที่ครูสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี. ดังตารางที่ 14 และ 15

1) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ตารางที่ 14 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี จำแนกตาม พฤติกรรมที่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพช.	สช.	กพช.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1.แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต	6	6	6	6	24
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต	6	6	6	6	24
3. แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กเล็กและเด็กโต	4	5	5	4	18
4. พูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร	6	6	6	6	24
5. เลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กและเด็กโตในทางที่ดี	5	5	4	5	19
6. ไม่รบกวนหรือขู่เข้าเด็กเล็กและเด็กโตใน ขณะที่ครูสอน	5	6	5	5	21
7. ไม่ทะเลาะหรือด่าทอต่อกับเด็กเล็กและเด็กโต	6	6	5	6	23
8. ไม่แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต	6	5	5	4	20
9. ทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี	5	6	5	5	21
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น	6	6	6	6	24
11. เคารพสิทธิของเด็กเล็กและเด็กโต เช่น ขออนุญาตก่อนใช้ของ	4	5	5	5	19
12. ช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง	6	6	6	6	24
13. ไม่พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต	6	6	5	5	22
14. มีการปดอบ โอนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้	2	6	2	1	11
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็กและเด็กโต	5	5	4	4	18
16. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก	2	3	1	1	7

จากตารางที่ 14 แสดงว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 24 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การไม่ทะเลาะหรือด้อยสติกับเด็กเล็กและเด็กโต การไม่แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง และการไม่พูดทำทนายหรือโอ้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การไม่รบกวนหรือขู่เข็ญเด็กเล็กและเด็กโตในขณะที่ครูสอน การไม่ทะเลาะหรือด้อยสติกับเด็กเล็กและเด็กโต การทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโตแนะนำ บอก สอนในทางที่ดี การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง การไม่พูดทำทนายหรือโอ้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต และการปลอบโยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อน
เกณฑ์ในวัดตั้งกัศกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การ
แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การชูด
คุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การไม่ทะเลาะหรือด้อยดีกับเด็กเล็กและเด็กโต การขอ
ความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 ตารางที่ 15 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี จำแนกตาม
 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพช.	สช.	กพร.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1. ไม่แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต	-	-	-	-	-
2. ไม่ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต	-	-	-	-	-
3. ไม่แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กเล็กและเด็กโต	2	1	1	2	6
4. พูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความไม่เป็นมิตร	-	-	-	-	-
5. เขียนแบบหรือทำคามเด็กเล็กและเด็กโต ในทางที่ไม่ดี	1	1	2	1	5
6. รบกวนหรือขี้เข้าเด็กเล็กและเด็กโตใน ขณะที่ครูสอน	1	-	1	1	3
7. ทะเถาะหรือต่อสื่กับเด็กเล็กและเด็กโต	-	-	1	-	1
8. แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต	-	1	1	2	4
9. ทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโตแนะนำ บอก สอน ในทางที่ไม่ดี	1	-	1	1	2
10. ไม่ขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโต เมื่อจำเป็น	-	-	-	-	-
11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กเล็กและเด็กโต เช่น ไม่ขออนุญาต ก่อนใช้ของ	2	1	1	1	5
12. ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและ เด็กโตขอร้อง	-	-	-	-	-
13. พูดทำทาสหรือไอ้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต	-	-	1	1	2
14. ไม่มีการปลอบโยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้	4	-	4	5	13
15. เล่นรุนแรงกับเด็กเล็กและเด็กโต	1	1	2	2	6
16. ไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต	4	3	5	5	17

จากตารางที่ 15 แสดงว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุดรวม 17 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุดรวม 4 ครั้ง ได้แก่ การไม่ปล่อยให้เด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้ และการไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม 3 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การไม่ปล่อยให้เด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้ และการไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี . ดังตารางที่ 16 และ 17

1) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ตารางที่ 16 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี จำแนกตาม พฤติกรรมที่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				รวม จำนวนครั้ง ที่พบ
	สปร.	สร.	กพร.	ศน.	
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	
1. แบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก	6	6	6	6	24
2. ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก	6	6	6	6	24
3. แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กเล็ก	6	6	6	6	24
4. พูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร	6	6	6	6	24
5. เกินแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ดี	2	2	-	1	5
6. ไม่รบกวนหรือย่ำเข้านเด็กเล็กในขณะที่ครูสอน	4	5	3	4	16
7. ไม่ทะเลาะหรือต่อยตีกับเด็กเล็ก	6	6	4	2	18
8. ไม่แย่งของกับเด็กเล็ก	5	5	5	4	19
9. ทำตามที่เด็กเล็กแนะนำ บอก สอน ในทางที่ดี	3	4	2	2	11
10. ขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น	6	6	6	4	22
11. เคารพสิทธิของเด็กเล็ก เช่น ขออนุญาต ก่อนใช้ของ	3	4	4	3	20
12. ช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง	6	6	6	6	24
13. ไม่พูดทำทนายหรือโอ้อวดกับเด็กเล็ก	5	6	4	5	20
14. ปลอบโยนเด็กเล็กขณะร้องไห้	3	6	1	1	11
15. ไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก	5	5	6	4	20
16. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก	1	3	-	-	4

จากตารางที่ 16 แสดงว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 24 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร การไม่ทะเลาะหรือต่อตีกับเด็กเล็ก การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง การไม่พูดทำทาสหรือใช้อวดกับเด็กเล็กและมีการปลอบโยนเด็กเล็กขณะร้องไห้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง และการไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง

2) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ตารางที่ 17 ความถี่ของพฤติกรรมที่พบของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำแนกตาม
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	โรงเรียนและศูนย์ในสังกัด				
	สพช.	ศษ.	กพช.	ศน.	รวม
	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ	จำนวนครั้ง ที่พบ
1. ไม่ยอมแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก	-	-	-	-	-
2. ไม่ยอมทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก	-	-	-	-	-
3. ไม่แสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม หรือเล่นกับเด็กเล็ก	-	-	-	-	-
4. พุดคุยกับเด็กเล็กด้วยความไม่เป็นมิตร	-	-	-	-	-
5. เกียบบนหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดี	4	4	6	5	19
6. รบกวนหรือยั่วยุเด็กเล็กในขณะที่ครูสอน	2	1	3	2	8
7. ทะเถาะหรือล้อเลียนกับเด็กเล็ก	-	-	2	4	6
8. แย่งของกับเด็กเล็ก	1	1	1	2	5
9. ทำคามที่เด็กเล็กแนะนำ บอก สอน ในทางที่ไม่ดี	3	2	4	4	13
10. ไม่ยอมขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น	-	-	-	2	2
11. ไม่เคารพสิทธิของเด็กเล็ก เช่น ไม่ขออนุญาต ก่อนใช้ของ	3	2	2	3	10
12. ไม่ให้การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง	-	-	-	-	-
13. พุดคำทาสหรือโอ้อวดกับเด็กเล็ก	1	-	2	1	4
14. ไม่ปฎอบโชนเด็กเล็กขณะร้องไห้	3	-	5	5	13
15. เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก	1	1	-	2	4
16. ไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก	5	3	6	6	20

จากตารางที่ 17 แสดงว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง
5-6 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม
20 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็ก

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด
รวม 5 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด รวม
4 ครั้ง คือ การเลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดี

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การ
เลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดีและการไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในศูนย์อบรมเด็กก่อน
เกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง คือ
การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งได้จากแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง ประกอบด้วย

1.1) การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ห้องเรียนในโรงเรียนและศูนย์ 3 ห้อง มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย ห้องเรียน 3 ห้อง มีการจัดมุมประสบการณ์ให้กับเด็กทุกกลุ่มอายุได้เลือกเข้าไปทำกิจกรรม เช่น มุมบ้าน มุมหมอบ มุมธรรมชาติ มุมหนังสือ เป็นต้น ห้องเรียน 2 ห้อง มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวหรือผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล ห้องเรียน 2 ห้อง นำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุ เช่น ภาพวาด มาตกแต่งห้องเรียน ห้องเรียน 3 ห้อง มีเครื่องเล่นสนามที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถเล่นได้ เช่น จิงช้า กระดานสั้น บันไดไค้ เป็นต้น ห้องเรียนทุกห้องมีโต๊ะ เก้าอี้ มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุเด็กสามารถเคลื่อนย้ายได้ ห้องเรียน 2 ห้อง มีชั้นวางของที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุ โดยเด็กสามารถหยิบของบนชั้นวางของได้ และทุกห้องเรียนสามารถจัดวางโต๊ะครูให้สามารถมองเห็นเด็กขณะทำกิจกรรมได้

1.2) สื่อการเรียนการสอน

ห้องเรียนในโรงเรียนและศูนย์ 2 ห้อง มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ห้องเรียน 3 ห้อง มีสื่อจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง ได้แก่ เกม การศึกษา และแบบฝึกต่าง ๆ ทุกห้องเรียนมีสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้ ห้องเรียน 2 ห้อง มีสื่อที่หลากหลายให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้เลือกใช้และทำกิจกรรมอย่างเสรี ห้องเรียน 3 ห้อง มีการจัดวางสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถหยิบใช้หรือทำกิจกรรมได้อย่างเสรี โดยมีที่จัดเก็บสื่อให้กับเด็กทุกกลุ่มอายุสามารถนำไปเก็บได้หลังจากใช้หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว และห้องเรียน 2 ห้อง มีสื่อที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็ก คือ เกมการศึกษา ที่ต้องเล่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

2.1) การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่าย ในห้องเรียนมีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

เช่น มุมหมอบ มุมหนังสือ มุมของเล่น กระบะทรายและมุมวิทยาศาสตร์ ให้เด็กได้เลือกเข้าไปทำกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสรี มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวของเด็กเป็นรายบุคคล เช่น ถังใส่ผลงานเด็ก ผ้าเช็ดหน้า นอกจากนี้ยังมีการตกแต่งห้องเรียนด้วยภาพวาดซึ่งผลของเด็กทุกกลุ่มอายุ บริเวณสนามมีเครื่องเล่นสนามหลายชนิดให้เด็กได้เลือกเล่นได้ เช่น จิงจ๋า กระดานหิน บันไดไค้ เป็นต้น โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุ คือ เด็กสามารถช่วยกันย้ายให้ห้องเรียนมีเนื้อที่กว้างเอื้อต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการใช้พื้นที่ได้ เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่านิทาน เป็นต้น เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถหยิบของต่าง ๆ ได้ เช่น สื่อการเรียนการสอน ของใช้ส่วนตัว ที่อยู่บนชั้นวางของ และมีการจัดวางโต๊ะของครูให้สามารถมองเห็นเด็กทุกคนได้ในขณะทำกิจกรรม

2.2) สื่อการเรียนการสอน

ห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสื่อการเรียนการสอนที่ครูจัดทำ ได้แก่ สื่อประเภทเกมการศึกษา มีสื่อที่นำมาจากวัสดุท้องถิ่น เช่น เมล็ดข้าวเปลือกนำมาให้เด็กใช้ทำกิจกรรมศิลปะ ซึ่งสื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ในห้องเรียนมีสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้ โดยเฉพาะสื่อประเภทของเล่นและสื่อในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ สื่อมีหลากหลาย เช่น มีสื่อที่ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะทางภาษา ทักษะทางคณิตศาสตร์ และเกมการศึกษา เช่น ภาพตัดต่อ โคมิโน การจับคู่ภาพเหมือน เป็นต้น โดยให้เด็กทุกกลุ่มอายุเลือกทำในช่วงกิจกรรมเสรี การจัดโต๊ะครูสามารถมองเห็นเด็กทุกคนในขณะทำกิจกรรมได้ ครูได้จัดวางสื่อให้เด็กสามารถหยิบใช้หรือทำกิจกรรมได้อย่างเสรี หลังจากที่เด็กใช้หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว สามารถนำสื่อไปเก็บเองได้ตามชั้นวางที่ครูจัดไว้ให้ และยังพบว่าสื่อบางอย่าง ได้แก่ เกมการศึกษา ประเภทโคมิโน เป็นสื่อที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็ก เพราะต้องเล่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย

3.1) การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย ครูได้จัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทุกกลุ่มอายุ เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมธรรมชาติ มุมไม้บล็อก เป็นต้น สำหรับของใช้ส่วนตัวของเด็กที่นำมาจากบ้าน เช่น กระเป๋ารองเท้า จะมีที่เก็บเป็นรายบุคคล มีการนำภาพวาดของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดง มีเครื่องเล่นสนามที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถเล่นได้และมีหลากหลายให้เด็กเลือก เช่น จิงจ๋า

บันไดได้ กระดานถื่น เป็นต้น ในห้องเรียนจะไม่มีโต๊ะ เก้าอี้ให้เด็ก แต่จะให้เด็กนั่งทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วาดรูปบนพื้นห้องอย่างอิสระ ชั้นวางของที่มียุขขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุสามารถหยิบของบนชั้นวางของ และชั้นวางของมีล้อที่เด็กจะสามารถช่วยกันย้ายได้ ในกรณีที่ทำกิจกรรมที่ต้องการใช้พื้นที่ และการจัดโต๊ะครูให้สามารถมองเห็นเด็กทุกคนได้ในขณะทำกิจกรรม

3.2) สื่อการเรียนการสอน

ห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีสื่อการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นเองและเด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้อย่างเสรี คือเกมการศึกษา และมีสื่อที่มาจากวัสดุในท้องถิ่น มีสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้ และมีความหลากหลาย เช่น สื่อที่อยู่ในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกมการศึกษา เป็นต้น ส่วนจำนวนของสื่อมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก โดยมีการจัดวางสื่อการเรียนการสอนที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถหยิบใช้หรือทำกิจกรรมได้อย่างเสรี และพบว่ามีเด็กโดนนำเกมการศึกษามาสอนให้เด็กเล็กทำ หลังจากที่ใช้หรือทำกิจกรรมจากสื่อเสร็จแล้ว เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถนำไปเก็บได้เองตามชั้นวางที่ครูจัดไว้ให้ และสื่อที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กคือเกมการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องเล่นด้วยกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

4.1) การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ห้องเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มีการจัดห้องเรียนที่สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย ภายในห้องไม่มีการจัดมุมประสบการณ์ และไม่มีการตกแต่งห้องด้วยผลงานของเด็ก มีเครื่องเล่นสนามที่อยู่ภายในอาคารของศูนย์ที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถเล่นได้ เช่น ม้าหมุน จิงช้า ไม้กระดก บันไดได้ กระดานถื่น เป็นต้น ในห้องเรียนไม่มีเก้าอี้ แต่มีโต๊ะ ขนาดที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถนั่งกับพื้นและสามารถทำกิจกรรมบนโต๊ะได้ และสามารถเคลื่อนย้ายได้โดยเด็กช่วยกันยก ชั้นวางของใช้ส่วนตัวของเด็กที่นำมาจากบ้าน เช่น กระเป๋ากลองข้าว มียุขใหญ่และสูงจนเด็กเล็กไม่สามารถหยิบของได้ ต้องขอความช่วยเหลือจากครูหรือเด็กโตให้ช่วยหยิบของให้ และมีการจัดโต๊ะครูให้สามารถมองเห็นเด็กทุกคนในขณะทำกิจกรรมได้

4.2) สื่อการเรียนการสอน

ห้องเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มีสื่อการเรียนการสอนที่มาจากท้องถิ่น สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้หรือการทำกิจกรรมของเด็ก สำหรับสื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง ได้แก่ แบบฝึกต่าง ๆ มีสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้ แต่มีสื่อที่ไม่หลากหลายและ ไม่มีการจัดวางสื่อให้เด็กสามารถหยิบใช้หรือทำกิจกรรมอย่างเสรี มีที่เก็บสื่อให้เด็กทุกกลุ่มอายุนำไปเก็บเองได้หลังจากใช้หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว และไม่พบว่ามีสื่อที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็ก

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ประกอบด้วย

5.1) การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

ห้องเรียนในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา มีการจัดห้องเรียนที่ไม่มีการเคลื่อนย้ายโต๊ะในขณะทำกิจกรรม เด็กจะนั่งโต๊ะและเก้าอี้ตัวเดิมทุกวัน โดยจัดให้เด็กนั่งเป็นกลุ่ม เมื่อทำกิจกรรมที่ต้องใช้พื้นที่กว้าง ๆ ครูจะใช้พื้นที่หลังห้องเรียนซึ่งมีพื้นที่กว้างพอ และให้เด็กยกเก้าอี้ของตนเองมานั่งหลังห้อง โดยจัดเก้าอี้เป็นลักษณะครึ่งวงกลม มีการจัดมุมประสบการณ์ให้กับเด็กทุกกลุ่มอายุอีกอาคารหนึ่งซึ่งแยกจากอาคารเรียนมุมประสบการณ์ที่จัด เช่น มุมของเล่น มุมบ้าน มุมหมอ เป็นต้น ในห้องไม่มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวหรือผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล ไม่มีการนำผลงานของเด็กมาตกแต่งห้องเรียน และไม่มีเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้เล่น โต๊ะ เก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกกลุ่มอายุเพราะเด็กสามารถเคลื่อนย้ายเองได้ แต่รั้ววางของไม่เหมาะสมกับเด็กเพราะมีขนาดใหญ่และสูงเกินไป เด็กทุกกลุ่มอายุไม่สามารถหยิบของบนชั้นวางของตัวเองได้ และมีการจัดโต๊ะครูให้สามารถมองเห็นเด็กทุกคนขณะทำกิจกรรมได้

5.2) สื่อการเรียนการสอน

ห้องเรียนในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ไม่มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอที่จะให้เด็กได้ใช้หรือทำกิจกรรม สำหรับสื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง เช่น แบบฝึกต่าง ๆ มีสื่อการเรียนการสอนที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้ มีสื่อไม่หลากหลายและ มีการจัดวางสื่อที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถหยิบไปใช้หรือทำกิจกรรมได้อย่างเสรี คือจัดวาง กระดาษ และสี ให้เด็กนำไปวาดและระบายสีได้อย่างอิสระ มีที่เก็บสื่อการเรียนการสอนให้เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถนำไปเก็บเองได้หลังจากที่ใช้หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว และไม่พบว่ามีสื่อที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็ก

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 18 ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 แห่ง			
	ตพร.	ตช.	กพร.	ตม.
1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน	เหตุผลที่จัดการเรียนการสอนคละอายุเพราะขาดบุคลากรและเด็กในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย นโยบายการจัดการเรียนการสอนคือมุ่งเสริมความพร้อมให้กับเด็กเพื่อที่จะเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษา และได้จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ซึ่งแก้ไขโดยการจัดประชาสัมพันธ์	เหตุผลที่จัดการเรียนการสอนคละอายุเพื่อให้เด็กรู้สึกว่าเป็นธรรมชาติเพราะในชีวิตจริงเด็กต้องปฏิบัติสัมพันธ์กับคนต่างวัย และได้ฝึกการปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนหลายอายุในห้องเรียนเดียวกัน ซึ่งเป็นนโยบายของโรงเรียนและได้จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงนโยบาย ซึ่งแก้ไขโดยใช้เวลาที่ผ่านมานเป็นการพิสูจน์ถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ	เหตุผลที่จัดการเรียนการสอนคละอายุเพราะขาดบุคลากร อาคารสถานที่และเด็กในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย นโยบายการจัดการเรียนการสอนคือมุ่งเสริมความพร้อมทุกด้านและแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และได้จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงนโยบาย ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาสังเกตและช่วยเหลือเด็ก เพื่อให้เรียนรู้ถึงนโยบายของศูนย์	เหตุผลที่จัดการเรียนการสอนคละอายุเพราะขาดบุคลากรและอาคารสถานที่ นโยบายการจัดการเรียนการสอนคือมุ่งเสริมความพร้อมให้กับเด็ก ปกป้องคุ้มครอง จริยธรรม และเพื่อให้ผู้ปกครองกับวัดได้ใกล้ชิดกัน และได้จัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ปัญหาที่พบคือ การดำเนินงานยังไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็ก

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำนวนคำถามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาใน โรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สพช.	ศษ.	กพช.	ศน.
2. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์	มีสนามเด็กเล่นแยกออกจากสนามของเด็กชั้นประถมศึกษา จัดห้องเรียนให้เปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย มีครุภัณฑ์เพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกวัย มีการใช้อาคารสถานที่ของวัดในการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบคือ สนามและเครื่องเล่นสนามขาดการบำรุงรักษา ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง	มีการจัดห้องเรียนให้เปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก มีครุภัณฑ์เพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็กทุกวัย ไม่ได้ใช้อาคารสถานที่อื่นในการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบคือ พื้นที่ของโรงเรียนคับแคบ ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง	มีการจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่กว้างขวางพอที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ สะดวกและนำเครื่องเล่นสนามเข้ามาไว้ในอาคารเพื่อครูจะได้มองเห็นเด็กได้ทั่วถึง ครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอและมีขนาดไม่เหมาะสมกับเด็กทุกวัย มีการใช้สถานที่บริเวณสถานียอนนัธจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบคือ อาคารสถานที่คับแคบ มีหญ้าขึ้นรกและครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอ ขนาดไม่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง	มีการจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่กว้างขวางพอที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ สะดวก โดยเน้นถึงความปลอดภัยได้จัดโต๊ะเก้าอี้ ให้ประจำที่โดยเคลื่อนย้ายเพื่อใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรม ครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอและขนาดไม่เหมาะสมกับเด็กทุกวัย ไม่ได้ใช้อาคารสถานที่อื่นในการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบคือ อาคารสถานที่คับแคบและครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปข.	ศษ.	กพข.	ศน.
2.2 สื่อการเรียนการสอน	มีการจัดหาสื่อจากงบประมาณที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ และจากเงินส่วนตัวของผู้บริหารและให้ครูประจำชั้น ผลิตสื่อขึ้นเอง สื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ปัญหาที่พบคือ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อมีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูประจำชั้นผลิตสื่อขึ้นใช้เอง และใช้เงินส่วนตัวของผู้บริหารในการจัดซื้อ	มีการจัดหาสื่อจากงบประมาณของโรงเรียนและครูประจำชั้นผลิตสื่อขึ้นเอง มีสื่อเพียงพอกับจำนวนเด็กและหากขานิดให้เด็กได้เลือกเล่น ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มี	มีการจัดหาสื่อจากงบประมาณที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้และจากผู้ปกครอง สื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ปัญหาที่พบคือ งบประมาณในการจัดซื้อสื่อมีไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง	มีการจัดหาสื่อจากงบประมาณที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้และจากผู้ปกครอง สื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ปัญหาที่พบคือ สื่อมีไม่เพียงพอซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กทช.	ศน.
3. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร	มีการคัดเลือกครูประจำชั้นจากผู้ที่ยอบสาขาการศึกษาปฐมวัย ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	มีการคัดเลือกครูประจำชั้นจากผู้ที่เคยเป็นที่เลี้ยงของโรงเรียนมาก่อน ครูประจำชั้นได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ปัญหานี้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มี	มีการคัดเลือกครูประจำชั้นจากผู้ที่มีความสนใจดูแลและรักเด็ก ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และผู้บริหารไม่มีส่วนส่งเสริมการสอนของครู ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	มีการคัดเลือกครูประจำชั้นจากผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลจากหน่วยงานอื่นมาก่อน ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุและผู้บริหารไม่มีส่วนส่งเสริมการสอนของครู ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปข.	สข.	กพร.	ศน.
4. หลักสูตรหรือแนวการจัดการประถมศึกษา	โรงเรียนได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 มีการจัดทำแผนการสอน และมีการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่เข้าใจเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	โรงเรียนได้ใช้แนวการจัดการประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และแนวการสอนแบบพุทธธรรม มีการจัดทำแผนการสอนและมีการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มี	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ไม่มีการจัดทำแผนการสอนและไม่มีการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่พบคือผู้บริหารและครูประจำชั้นไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารและครูประจำชั้นเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 มีการจัดทำแผนการสอนและไม่มีการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารและครูประจำชั้นไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดยผู้บริหารและครูประจำชั้นเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กพร.	ศน.
5. กิจกรรมการเรียนการสอน 5.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น	วิธีการที่ครูประจำชั้นใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้งรวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. กิจกรรมศิลปะ 2. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 3. คำคล้องจอง 4. การสาธิต 5. การร้องเพลง 6. การถามคำถาม พฤติกรรมของครูประจำชั้นที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน 2. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย 3. จัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้	วิธีการที่ครูประจำชั้นใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้งรวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. กิจกรรมศิลปะ 2. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 3. การเล่านิทาน 4. คำคล้องจอง 5. การร้องเพลง 6. การถามคำถาม พฤติกรรมของครูประจำชั้นที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน 2. การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้	วิธีการที่ครูประจำชั้นใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้งรวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 2. การร้องเพลง พฤติกรรมของครูประจำชั้นที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน 2. การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้	วิธีการที่ครูประจำชั้นใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้งรวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 2. การร้องเพลง พฤติกรรมของครูประจำชั้นที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ 1. การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน 2. การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำนวนตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สป.ร.	ตช.	กพร.	ศน.
	4. การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน 5. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ 6. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออก 7. การตัดสินใจขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการตัดสินใจนั้น 8. การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต 9. การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา	3. การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน 4. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ 5. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออก 6. การเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มอายุร่วมกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในห้องเรียน 7. การใช้คำถามที่เด็กทุกกลุ่มอายุมีโอกาสตอบได้ 8. การตัดสินใจขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการตัดสินใจนั้น	3. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ 4. การตัดสินใจขัดแย้งระหว่างเด็กแต่ละกลุ่มอายุและเด็กยอมรับผลการตัดสินใจนั้น 5. การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา 6. ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม 7. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัยซึ่งแก้ไขโดยสังเกตพัฒนาการของเด็กและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย	3. การใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ 4. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นไม่สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละวัย ซึ่งแก้ไขโดยขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้และนำประสบการณ์จากการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการสอน

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กพช.	ศน.
	10. การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดงทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จ 11. ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม 12. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ การจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นมีความยุ่งยากซึ่งแก้ไขโดยสังเกตพัฒนาการของเด็กและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย	9. การชี้ให้เด็กเห็นพฤติกรรมหรือทำแบบอย่างที่ดีของเด็กเล็กและเด็กโต 10. การแนะนำให้เด็กโตและเด็กเล็กคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 11. การจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต 12. การสังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องตลอดเวลา 13. การนำผลงานของเด็กทุกกลุ่มอายุมาจัดแสดงทุกครั้งหลังจากที่เด็กทำกิจกรรมเสร็จ 14. การจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเรียบร้อยครบถ้วนพร้อมที่เด็กทุกกลุ่มอายุจะปฏิบัติและเด็กสามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้อย่างราบรื่น		

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาใน โรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กทช.	ศน.
5.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต	15. ความสนใจรับฟังเด็กทุกกลุ่มอายุเมื่อเด็กพูดหรือขอร้องและตอบคำถามที่เด็กถาม 16. การพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงการจัดการเรียนการสอนแบบคละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยพิสูจน์ถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กโต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา(ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	ศษ.	กพช.	ศน.
	3. การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต 4. การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร 5. การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง	3. การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร 4. การเขียนแบบหรือทำตามเด็กโตในทางที่ดี 5. ขอความช่วยเหลือจากเด็กโตเมื่อจำเป็น 6. การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง 7. การปลอบโยนเด็กโตขณะร้องไห้	3. การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต 4. การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร 5. การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง	3. การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร 4. การช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง
	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 4 ครั้ง ได้แก่ หรืออ้วกเข้าคอกโตในขณะที่ครูสอน และการทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 3 ครั้ง คือ การทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง คือ การทะเลาะหรือต่อขี้กับเด็กโต	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง คือ การรบกวนหรืออ้วกเข้าคอกโตขณะที่ครูสอน

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กพช.	ศน.
	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก วัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก และเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับ เด็กเล็กและเด็กโต 3. การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโต ด้วยความเป็นมิตร 4. การไม่ทะเลาะหรือค่อขี้กับ เด็กเล็กและเด็กโต 5. การไม่แข่งของกับเด็กเล็กและ เด็กโต 6. การขอความช่วยเหลือจาก เด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น 7. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและ เด็กโตขอร้อง	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก วัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก และเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับ เด็กเล็กและเด็กโต 3. การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโต ด้วยความเป็นมิตร 4. การไม่รบกวนหรือชั่วเข้าเด็กเล็ก และเด็กโตในขณะที่ครูสอน 5. การไม่ทะเลาะหรือค่อขี้กับ เด็กเล็กและเด็กโต 6. การทำตามที่เด็กเล็กและเด็กโต แนะนำ บอก สอนในทางที่ดี 7. การขอความช่วยเหลือจาก เด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก วัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก และเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับ เด็กเล็กและเด็กโต 3. การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโต ด้วยความเป็นมิตร 4. การขอความช่วยเหลือจาก เด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น 5. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและ เด็กโตขอร้อง	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก วัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก และเด็กโต 2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับ เด็กเล็กและเด็กโต 3. การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโต ด้วยความเป็นมิตร 4. การไม่ทะเลาะหรือค่อขี้กับ เด็กเล็กและเด็กโต 5. การขอความช่วยเหลือจาก เด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น 6. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและ เด็กโตขอร้อง

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สพข.	สข.	กพข.	ศน.
	8. การไม่พูดทำท่ายหรือ ใช้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบมากที่สุดรวม 4 ครั้ง คือ การไม่ปลอบ โยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก	8. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง 9. การไม่พูดทำท่ายหรือ ใช้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต 10. การปลอบ โยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 3 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1.การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบมากที่สุดรวม 5 ครั้ง คือ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การไม่ช่วยปลอบ โยนเด็กเล็กและเด็กโตขณะร้องไห้ และการไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็กและเด็กโต พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ 1. การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปร.	สข.	กพข.	ศน.
	2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก 3. การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก 4. การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร 5. การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น 6. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง	2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก 3. การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร 4. การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น 5. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้องกับเด็กเล็ก 6. การไม่พูดทำท่ายหรือใช้อวด 7. การปลดปล่อยเด็กเล็กขณะร้องไห้	2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก 3. การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก 4. การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร 5. การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น 6. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง 7. การไม่เล่นรุนแรงกับเด็กเล็ก	2. การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก 3. การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก 4. การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร 5. การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง
	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง คือ ไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบมากที่สุด รวม 4 ครั้ง คือ การเลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดี	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การเลียนแบบหรือทำตามเด็กเล็กในทางที่ไม่ดีและการไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำแนกตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	สช.	กพช.	ศน.
	ปัญหาที่พบคือ เด็กโตรงแก เด็กเล็ก ซึ่งแก้ไขโดยดูแลเด็กให้ทั่วถึงและไม่ทิ้งห้องเรียน	ปัญหาก็เกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มี	ปัญหาที่พบคือ เด็กโตรงแก เด็กเล็ก ซึ่งแก้ไขโดยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด	ปัญหาที่พบคือ เด็กเล็กรบกวนเด็ก ในขณะที่ครูสอนและเด็กโตรงแกเด็กเล็ก ซึ่งแก้ไขโดยทำความเข้าใจกับเด็กไม่ให้รบกวนเพื่อน ขณะที่ครูสอนและให้ช่วยกันดูว่าหากมีการทะเลาะกันเกิดขึ้นให้รีบมาบอกครูเพื่อแก้ไขได้ทัน
6. การวัดและประเมินพัฒนาการ	โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยใช้วิธีการสังเกตและจากเพิ่มสะสมผลงานของเด็กมีการรายงานให้ผู้ปกครองทราบด้วยแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก	โรงเรียนมีการจัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยใช้วิธีการสังเกตและดูจากผลงานของเด็ก มีการรายงานให้ผู้ปกครองทราบด้วยแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการจัดประชุมแต่ให้ครูประจำชั้นพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยใช้วิธีการสังเกตและดูจากผลงานของเด็ก มีการรายงานให้ผู้ปกครองทราบด้วยการพูดคุยในช่วงที่มารับส่งเด็ก	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดไม่มีการจัดประชุมแต่ให้ครูประจำชั้นพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยใช้วิธีการสังเกตและดูจากผลงานของเด็ก มีการรายงานให้ผู้ปกครองทราบด้วยการพูดคุยในช่วงที่มารับส่งเด็ก

ตารางที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด จำนวนตามหัวข้อที่ศึกษา (ต่อ)

หัวข้อที่ศึกษา	สภาพและปัญหาในโรงเรียนและศูนย์ในสังกัดทั้ง 4 สังกัด			
	สปช.	ศษ.	กพช.	ศน.
7. การนิเทศการสอน	ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการ ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุมผู้ปกครอง	ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองไม่สามารถมาร่วมประชุมเกี่ยวกับวัดและประเมินพัฒนาการ ได้ ซึ่งแก้ไขโดยจัดวารสารให้ความรู้กับผู้ปกครอง	ปัญหาที่พบคือ ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กและผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นพูดคุยและรายงานให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก	ปัญหาที่พบคือ ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็กและผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ซึ่งแก้ไขโดยครูประจำชั้นพูดคุยและรายงานให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก
	ผู้บริหารคัดเลือกผู้นิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาล ซึ่งเป็นการนิเทศภายในด้วยวิธีการสังเกตและการพูดคุย ปัญหาที่พบคือ ไม่มีแบบบันทึกการนิเทศสำหรับชั้นอนุบาล ซึ่งแก้ไข โดยให้ครูประจำชั้นจัดทำขึ้น	ผู้บริหารมอบหมายให้หัวหน้าฝ่ายอนุบาลเป็นผู้นิเทศก์ ด้วยวิธีการสังเกต การดูจากผลงานของเด็ก และการพูดคุย ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มี	ผู้นิเทศก์คือพัฒนากรที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมา ด้วยวิธีการสังเกต และการพูดคุย ปัญหาที่พบคือ มีการนิเทศไม่สม่ำเสมอ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้พัฒนากรทราบถึงความต้องการในการนิเทศและครูประจำชั้นศึกษาคำความรู้ด้วยตนเอง	ผู้นิเทศก์คือเจ้าหน้าที่ที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมา ด้วยวิธีการสังเกต และการดูจากผลงานของครู ปัญหาที่พบคือ มีการนิเทศไม่สม่ำเสมอ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้ผู้นิเทศก์ทราบถึงความต้องการในการนิเทศและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

จากตารางที่ 18 สามารถสรุปสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 คณะอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ได้ดังนี้

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคณะอายุ
 เพราะขาดบุคลากร อาคารสถานที่ จำนวนเด็กวัยอนุบาลในแต่ละระดับชั้นมีจำนวนน้อย และเพื่อ
 ให้เด็กรู้ดีว่าเป็นธรรมชาติเพราะในชีวิตจริงเด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัย และได้ฝึกปฏิบัติตัว
 ให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนหลายอายุในห้องเรียนเดียวกัน โดยมีการจัดประชุมและประชาสัมพันธ์ให้
 ผู้ปกครองทราบ

โรงเรียนและศูนย์ทุกแห่งพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้า
 ร่วมประชุมได้ ซึ่งแก้ไขโดยการจัดประชาสัมพันธ์ 2) ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงนโยบาย ซึ่งแก้ไขโดย
 ใช้เวลาที่ผ่านมาเป็นการพิสูจน์ถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบคณะอายุ และเปิด
 โอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาสังเกตและช่วยเหลือเด็ก เพื่อให้เรียนรู้ถึงนโยบาย และ 3) การดำเนินงานยังไม่
 บรรลุเป้าหมาย ซึ่งแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็ก

2. การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

2.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่ง มีการจัดห้องเรียนให้เปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย โรงเรียน
 2 แห่ง มีครุภัณฑ์เพียงพอและขนาดเหมาะสมกับเด็ก ส่วน ศูนย์อีก 2 แห่ง มีครุภัณฑ์ไม่เพียงพอและ
 ขนาดใหญ่เกินไป เด็กไม่สามารถหยิบของเองได้

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) สนามและเครื่องเล่นสนามขาด
 การบำรุงรักษา ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง และ 2) อาคารสถานที่คับแคบและ
 ครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดยขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง

2.2 สื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนและศูนย์มีการจัดหาสื่อการเรียนการสอน จากงบประมาณที่หน่วยงาน
 ดันสังกัดจัดให้ จากผู้ปกครอง จากเงินส่วนตัวของผู้บริหารและจากการผลิตของครู โรงเรียน 2 แห่ง
 มีสื่อเพียงพอ ส่วนศูนย์ 2 แห่ง มีสื่อไม่เพียงพอ

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ คือ สื่อไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดย ใช้เงิน
 ส่วนตัวของผู้บริหาร จากการผลิตของครูประจำชั้น และขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง

3. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารได้คัดเลือกครูประจำชั้นจาก ผู้ที่จบสาขาการศึกษาปฐมวัย เคยเป็นพี่เลี้ยงในโรงเรียนมาก่อน มีความสนใจดูแลและรักเด็ก และมีประสบการณ์ในการสอนเด็กวัยอนุบาลในหน่วยงานอื่นมาก่อน ครูประจำชั้นในโรงเรียนและศูนย์ 3 แห่ง ไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ คือ ครูประจำชั้นไม่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ และผู้บริหารไม่ได้ให้การส่งเสริมการสอนของครู ซึ่งแก้ไขโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

4. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่ง ได้ใช้หลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ส่วนโรงเรียนอีก 1 แห่ง ใช้แนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และแนวการสอนแบบพุทธธรรม ครูประจำชั้นในโรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งมีการเขียนแผนการสอน และโรงเรียนและศูนย์ 2 แห่ง ไม่มีการพัฒนาหลักสูตร

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ คือ ผู้บริหารและครูประจำชั้นไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดย ผู้บริหารและครูประจำชั้นศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้

5. กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

5.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น

วิธีที่ครูประจำชั้นในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 แห่ง ใช้ในการจัดกิจกรรมที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และการร้องเพลง ส่วนพฤติกรรมของครูประจำชั้นที่พบทุกครั้ง รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การจัดให้เด็กทุกกลุ่มอายุได้ทำงานหรือเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมที่เด็กทุกกลุ่มอายุสามารถทำได้ และการใช้เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจของเด็กทุกกลุ่มอายุ

โรงเรียนและศูนย์ทุกแห่งพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมมีความยุ่งยาก และไม่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย ซึ่งแก้ไขโดยสังเกตพัฒนาการของเด็กและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย ขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ และนำประสบการณ์จากการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการสอน และ 2) ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงการจัดการเรียนการสอนแบบแต่ละอายุ ซึ่งแก้ไขโดยพิสูจน์ถึงผลดีของการจัดการเรียนการสอนแบบนี้

5.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ในโรงเรียน และศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กโต การพูดคุยกับเด็กโตด้วยความเป็นมิตร และการช่วยเหลือเมื่อเด็กโตขอร้อง และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุดรวม 4 ครั้ง ได้แก่ การรบกวนหรือข่วนเข้าเด็กโตในขณะที่ครูสอนและการทะเลาะหรือต่อตีกับเด็กโต

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียน และศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็กและเด็กโต การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็กและเด็กโต การพูดคุยกับเด็กเล็กและเด็กโตด้วยความเป็นมิตร การไม่ทะเลาะหรือต่อตีกับเด็กเล็กและเด็กโต การไม่แย่งของกับเด็กเล็กและเด็กโต การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กและเด็กโตเมื่อจำเป็น การช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กและเด็กโตขอร้อง และการไม่พูดทำทาสหรือโอ้อวดกับเด็กเล็กและเด็กโต และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่พบมากที่สุดรวม 4 ครั้ง ได้แก่ การไม่ปฎิบัติตามเด็กเล็กและเด็กโตขอร้องให้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในโรงเรียน และศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่พบทุกครั้ง รวม 6 ครั้ง ได้แก่ การแบ่งปันสิ่งของให้กับเด็กเล็ก การทำกิจกรรมหรือเล่นร่วมกับเด็กเล็ก การแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมหรือเล่นกับเด็กเล็ก การพูดคุยกับเด็กเล็กด้วยความเป็นมิตร การขอความช่วยเหลือจากเด็กเล็กเมื่อจำเป็น และการช่วยเหลือเมื่อเด็กเล็กขอร้อง และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่พบมากที่สุด รวม 5 ครั้ง ได้แก่ การไม่ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างเด็กเล็ก

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ คือ เด็กโตรังแกเด็กเล็ก และเด็กเล็กรบกวนเด็กโตขณะที่ครูสอน ซึ่งแก้ไขโดยครูดูแลเด็กให้ทั่วถึง ไม่ทิ้งห้องเรียน ให้เด็กช่วยดูว่าหากมีการทะเลาะกันเกิดขึ้นให้รีบมาบอกครูเพื่อแก้ไขได้ทัน และทำความเข้าใจกับเด็กไม่ให้รบกวนเพื่อนขณะที่ครูสอน

6. การวัดและประเมินพัฒนาการ

โรงเรียน 2 แห่ง มีการจัดประชุมผู้ปกครอง เกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ส่วนศูนย์อีก 2 แห่ง ไม่มีการจัดประชุม ครูประจำชั้นใช้วิธีการสังเกต ดูจากแฟ้มสะสมผลงานของเด็ก ในการวัดและประเมินพัฒนาการ โรงเรียน 2 แห่ง รายงานการประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบด้วยแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก ส่วนศูนย์ 2 แห่ง ไม่มีแบบบันทึกพัฒนาการหรือสมุดประจำตัวเด็ก จึงรายงานให้ผู้ปกครองทราบด้วยการพูดคุยในช่วงที่มารับส่งเด็ก

โรงเรียนและศูนย์ทุกแห่งพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการ ซึ่งแก้ไขโดยจัดประชุม และพูดคุยกับผู้ปกครองในช่วงที่มารับส่งเด็ก 2) ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่สามารถมาร่วมประชุมเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการได้ ซึ่งแก้ไขโดยจัดวารสารให้ความรู้กับผู้ปกครอง และ 3) ไม่มีแบบบันทึกหรือสมุดประจำตัวเด็ก ซึ่งแก้ไขโดยรายงานให้ผู้ปกครองทราบในช่วงที่มารับส่งเด็ก

7. การนิเทศการสอน

ผู้นิเทศก์ครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ได้แก่ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายอนุบาลของโรงเรียน และเจ้าหน้าที่ที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมา ซึ่งได้รับการนิเทศด้วยวิธีการสังเกต การดูจากผลงานของครูและเด็ก และการพูดคุย

โรงเรียนและศูนย์ 3 แห่งพบปัญหานี้ ได้แก่ 1) ไม่มีแบบบันทึกการนิเทศสำหรับชั้นอนุบาล ซึ่งแก้ไขโดยให้ครูประจำชั้นจัดทำขึ้น และ 2) การนิเทศไม่สม่ำเสมอ ซึ่งแก้ไขโดยแจ้งให้ผู้นิเทศก์ทราบถึงความต้องการในการนิเทศและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย